

“Bolalar nutqini o‘stirish” fanidan davlat attestatsiyasi uchun testlar to‘plami

1. Nutqni rivojlantirish nazariyasi va metodikasi pedagogik fani nimani o‘rganadi?

- A. maktabgacha yoshdagi bolalarda nutqni rivojlantirishga yunaltirilgan pedagogik faoliyat qonuniyatlarini o‘rganuvchi fan
- B. Jaranglayotgan nutq yordamida inson boshqa kishilar bilan muloqotda bo‘ladi hamda o‘z fikrlari va xis- tuygularini ifoda qiladigan fan.
- C. O‘ziga xos fonetikasi va o‘zbek tili grammatikasining o‘ziga xos xususiyatlarini o‘rganadigan fan.
- D. Nutq, tovush ohangini o‘rganadigan fan

2. Bolalar nutqini o‘stirishning predmeti maqsadi va vazifalari nimalardan iborat

- A. maktabgacha yoshdagi bolalar nutqini rivojlantirish xususiyatlarini ko‘ra olish va tushunish qobiliyatini shakllantirish;
- B. Ilk yoshdan keying bosqichlarda nutqni rivojlantirish
- C. Tarbiyachilar bolalar nutqining rivojlanganligini diagnostika qilish.
- D. Barcha javoblar to‘g‘ri.

3. Yangi til materialiga ko‘chirib o‘tkazilishi va dolzarblashtirilishi lozim bo‘lgan ona tilidagi nutq ko‘nikmalari - bu kimning qarashi?

- A. A.N.Leontyev
- B. L.V.Sherba
- C. V.A.Zveginsev
- D. K.Obuxovski

4. «Tilga qobiliyat»ni – til tizimining ushbu tilda so‘zlayotgan inson ongida aks etishini, «til jarayoni»ni - bu kimning fikri?

- A. A.Leontyev
- B. L.V.Sherba
- C. V.A.Zveginsev
- D. K.Obuxovski

5. O‘zbek tilidagi yangi so‘zlar, shu jumladan rus tilidan o‘zlashtirilgan so‘zlar fan, texnika, rivojlanishi natijasidir. Bu kimning pedagogik qarashi ?

- A. M.X.To‘xtaxo‘jayeva
- B. Y.N.Vodovozova
- C. N.I.Jinkin
- D. Y.A.Komenskiy

6. Interferensiya-bu nima?

- A. Ikki (va undan ortiq) tillar nutqiy «mexanizmlarining» o‘zaro hamkorligida o‘zgarishlarda kuzatiladi
- B. Dastlabki ta’limda ona tilini o‘qitish «bosh, markaziy predmetni tashkil etishi»

- C. Harqanday til chet tilidagi soʻzlarni oʻzlashtirar ekan, deyarli hamma vaqt ularni uyoki buoʻzgarishlar bilan qabul qiladi
- D. Ikki tilning grammatik oʻxshashligi

7.Muloqot – bolada soʻzning paydo boʻlishi, nutqning vujudga kelish muddatlari va surʼatini belgilovchi hal qiluvchi shartdir. Bu kimning pedagogik qarashi?

- A. M.I.Lisina
- B. Y.A.Flerina
- C.O.I.Solovyev
- D.A.N.Govzdev

8.«Soʻzlash va tushunish hodisalarining umumiyli»-bu kimning fikri?

- A. L.V.Sherba
- B.K.Obuxovskiy
- C.A.A.Leontyev
- D.V.A.Zveginsev

9.«Nutqni muntazam oʻrgatish, nutq va tilni metodik rivojlantirish bolalar bogʻchasidagi butun tarbiya ishlarining asosini tashkil qilmogʻi lozim» -bu kim pedagogik qarashi?

- A. Y.I.Tixeyeve
- B. Y.A.Flerina
- C.O.I.Solovyev
- A.N.Govzdev

14. Bolalarning ilk yoshdan boshlab grammatik tuzilishni oʻzlashtirib olishlarining qonuniyatlarini ochib bergan pedagog olim kim?

- A. A.N.Govzdev
- B. Y.A.Flerina
- C. Y.I.Tixeyeve
- D. O.I.Solovyev

15 “U bolalarni ilk yoshidan boshlab tarbiyalash tizimi xalq nutqi, xalq qoʻshiqlari, topishmoqlari, ertaklari va oʻyinlaridan foydalanish asosiga qurilishi lozim”, deb hisoblagan pedagog kim?

- A. Y.N.Vodovozova
- B.K.D.Ushinskiy
- C.Y.A.Komenskiy
- D.L.V.Sherba

16.Oʻzbek tilida taʼlim beriladigan maktabgacha taʼlim muassasalarida necha yoshda bolalarga oʻzga tilda soʻzlashuv nutqini oʻrgatishni tavsiya etadilar

- A. 5-6 yosh
- B.2-6 yosh
- C.3-5yosh
- D.5-7yosh

17. Bolalarning ilk yoshdan boshlab grammatik tuzilishni o'zlashtirib olishlarining qonuniyatlarini ochib bergan pedagog olim kim?

- A. A.N.Govzdev
- B. Y.A.Flerina
- C. Y.I.Tixeyeva
- D. O.I.Solovyev

18. Maktabgacha davrdagi kichik yosh (3–5yosh) yoshdagi bolaning nutqiy rivojlanishi to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Nutqning asosiy irsiy vazifasi – aloqa funksiyasi, ijtimoiy aloqalar va atrofda qilargalarga ta'siridan iborat
- B. Emotsional-erkin muloqot – yetakchi faoliyat turi hisoblanadi
- C. Tovushga taqlid qilishga oid so'zlardagi tovushlar bilan mustaqil o'yinlarni va o'yin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qo'llab-quvvatlash
- D. Kattalarning taklifiga ko'ra hikoya qilib berishga qiziqishini qo'llab-quvvatlash

19. Y.A.Komenskiy nutq o'stirish metodikasi to'g'risidagi pedagogik qarashlari to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Bola nutq tufayli o'z fikrlarini ifodalaydi va atrofida kishilar bilan muloqotga kirishadi, nutqni egallab olish orqali u atrof-olamni anglaydi
- B. Dastlabki ta'limda ona tilini o'qitish «bosh, markaziy predmetni tashkil etishi»
- C. Bolalar bog'chasida tarbiyalash ishlari tizimining asosini birinchi yoshdan boshlab ona tilini muntazam o'qitib borish tashkil qilmog'i lozim
- D. Bolalar bilan baqirmasdan xotirjamlik bilan va uning shaxsiga tegmagan holda suhbatlashish

20. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarning dialogik nutqi negizida qanday nutq rivojlanadi?

- A. Monologik
- B. Emotsional-erkin muloqot
- C. Lug'at
- D. Ravon nutq

21. Tayyorlov guruhida mashg'ulot necha daqiqa davomida o'tkazish tavsiya qilinadi?

- A. 30-35 minut
- B. 10-20 minut
- C. 15-20 minut
- D. 20-25 minut

22. Qaysi davrda emotsional-erkin muloqot – yetakchi faoliyat turi hisoblanadi?

- A. Go'daklik yoshi: 0 – 1
- B. Ilk yosh: 1-3
- C. Maktabgacha davrdagi kichik yosh (3 – 5 yosh)
- D. Maktabgacha davrdagi katta yosh (5-7 yosh)

23. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarni nutqiy rivojlantirishga doir vazifalar to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Til voqeligini eng oddiy anglashni rivojlantirish
- B. Emotsional-erkin muloqot – yetakchi faoliyat turi hisoblanadi
- C. Tovushga taqlid qilishga oid soʻzlardagi tovushlar bilan mustaqil oʻyinlarni borishni qoʻllab-quvvatlash
- D. Nutqning asosiy irsiyvazifasi

24. Ilk yosh: 1-3yoshgacha boʻlgan bolaning nutqiyning rivojlanishi toʻgʻri berilgan qatorni toping?

- A. Tovushga taqlid qilishga oid soʻzlardagi tovushlar bilan mustaqil oʻyinlarni va oʻyin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qoʻllab-quvvatlash
- B. Emotsional-erkin muloqot – yetakchi faoliyat turi hisoblanadi
- C. Nutqning asosiy irsiyvazifasi – aloqa funksiyasi, ijtimoiy aloqalarva atrofdagilarga taʼsiridan iborat
- D. Bolalarning oʻz tashabbusiga koʻra

25. Ikki yoshga kelib bolaning lugʻat zahirasi nechta soʻzga yetadi

- A. 200-300 ta soʻz
- B. 50 -60 ta soʻz
- C. 100-200 ta soʻz
- D. 100-150 ta soʻz

26. Maktabgacha davrdagi kichik yosh (3 – 5 yosh) yoshdagi bolaning nutqirivojlanishi toʻgʻri berilgan qatorni toping?

- A. Nutqning asosiy irsiyvazifasi – aloqa funksiyasi, ijtimoiy aloqalarva atrofdagilarga taʼsiridan iborat
- B. Emotsional-erkin muloqot – yetakchi faoliyat turi hisoblanadi
- C. Tovushga taqlid qilishga oid soʻzlardagi tovushlar bilan mustaqil oʻyinlarni va oʻyin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qoʻllab-quvvatlash
- D. Bolalarning oʻz tashabbusiga koʻra ifodalashni oʻrganadi

27. Yangi soʻzlar birlamchi oʻrganilganidan soʻng bolalar xotirasida saqlab qolish, leksikani faollashtirish va nutqiy mahoratni rivojlantirishga yordam beruvchi oʻyinlarni oʻtkazish kerak. Bular necha bosqichda amalga oshiriladi?

- A. 3 bosqichda
- B. 5 bosqichda
- C. 4 bosqichda
- D. 7 bosqichda

28.1 yoshdan 3 yoshgacha boʻlgan bolalar nutqini rivojlantirishga doir mashgʻulotlar turlari toʻgʻri berilgan qatorni toping?

- A. Didaktik oʻyinlar, ermak oʻyinlar, sahna koʻrinishlari shakli
- B. Bunda koʻrgazmaviylik, oʻyin usullari va didaktik oʻyinlarni
- C. Bilimlarni umumlashtirish va tizimlashtirishga oid mashgʻulotlar
- D. Bilimlar, mahorat va koʻnikmalar mustahkamlashga oid mashgʻulotlar

29.Maktabgacha yoshdagi katta bolalarni nutqiy rivojlantirishga doir vazifalar to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Til voqeligini eng oddiy anglashni rivojlantirish, bolalarni «tovush», «so'z», «gap» atamaları bilan tanishtirish
- B. Emotsional-erkin muloqot – yetakchi faoliyat turi hisoblanadi
- C. Tovushga taqlid qilishga oid so'zlardagi tovushlar bilan mustaqil o'yinlarni qo'llab-quvvatlash
- D. Nutqning asosiy irsiyvazifasidan iborat

30.Bolalarda artikulyatsiya apparatining harakatchanligini rivojlantirish, bo'g'inlardagi, so'zlardagi tovushlarni o'zga tilining orfoypik qoidalariga mosravishda sof, tushunarli ifodalashni shakllantirish nimaga ta'rif berilgan?

- A. To'g'ri talaffuz
- B. Ravon nutq
- C. Lug'at
- D. Grammatika

31.Tayyorlov guruhi bolalari nechta iboradan tarkib topgan ravon hikoya tuza oladi?

- A. 12 ta ibora
- B. 5-7 ta ibora
- C. 8-10 ta ibora
- D. 10-12 ta ibora

32.. Katta guruh bolalari nechta iboradan tarkib topgan ravon hikoya tuza oladi?

- A. 6-10 ta ibora
- B. 12-17 ta ibora
- C. 10 -11 ta ibora
- D. 5-7-ta ibora

33. Ta'lim metodlari to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Ko'rgazmalilik, og'zaki bayon qilish ,amaliy metod
- B. Didaktik o'yinlar, ermak o'yinlar, sahna ko'rinishlari shakli
- C. Ko'rgazmalilik,didaktik,amaliy metod
- D. Ko'rgazmalilik, sahna ko'rinishlari shakli

34.O'zga talab predmetli-nutqiy muhitning bola rivojlanishning keyingi bosqichiga o'tishida uning imkoniyatlariga mos kelishidan yaratish - qaysi olimning pedagogik qarashi?

- A. L.S.Vigotskiy
- B. F.A.Soxin
- C. O.S.Ushakova
- D. M.Leushina

35.Nutqiy namuna- bu?

- A. Bu tarbiyachining to'g'ri, ilgaridan mashq qilingan nutqiy faoliyatidir
- B. Bilimlarni biridan ikkinchisiga berish maqsadida o'qituvchi va o'quvchi tomonidan amalga oshirilayotgan harakatga aytiladi
- C. Bolalarga qanday harakat qilish, qandayqilib natijaga erishish mumkinligi tushuntiriladi

D. O'rgatuvchi usul bo'lib, unda bolaning javobi

36.Dialog –bu?

- A. Ikki yoki bir necha kishining suhbat
- B. Birshaxsning ravon nutqi
- C. Sabab-oqibatli munosabatlarda bo'lgan faktlar haqidagi xabarlar esa mulohaza deb yuritiladi
- D. Birinchisi – tayyorgarlik, ikkinchisi – mustaqil

37.....ta'lim metodikasi sifatida – bu tarbiyachining bolalar guruhi bilan (yoki alohida bir bola bilan) aniq maqsadga yo'naltirilgan, muayyan mavzuda oldindan tayyorlangan so'zlashuvidir

- A. Suhbat
- B. Monolog
- C. Amaliy
- D. Rivojlantirish

38.Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni ko'rsating

- A. Irsiyat,muhit, ta'lim-tarbiya
- B. Faoliyat, jamoat, axborot
- C. Tarbiya, ta'lim, ma'lumot
- D. Bilim, ko'nikma, malaka

39. Dastlabki yetti yilda bolada kattalar bilan muloqotga ehtiyoj rivojlanishining nechta bosqichi ro'y beradi?

- A. 4 ta bosqichi
- B. 2 ta bosqichi
- C. 3 ta bosqichi
- D. 5 ta bosqichi

40.Bu kishilarning muloqotini va o'zaro bir-birlarini tushunishlarini ta'minlovchi mazmunan keng yoyilgan fikrdir nimaga ta'rif berilgan?

- A. Ravon nutq
- B. Lug'at
- C. To'g'ri talaffuz
- D. Grammatika

41.Bolalarga monologik nutqni muntazam o'qitish taxminan necha yoshdan boshlanadi?

- A. Besh yoshdan
- B. To'rt yoshdan
- C. Uch yoshdan
- D. Olti yoshdan

42.Qayta hikoya qilishga ta'rif qaysi qatorda to'g'ri berilgan?

- A. Eshitilgan badiiy asarni ravon, ifodali aytib berish
- B. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeligini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan o'zaro bog'liqdir
- C. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqning grammatik jihatdan to'g'riligini shakllantirish nutqqa nisbatan tanqidiy munosabatning paydo bo'lganligi

D. Lugʻatnirivojlantirishda uning sifat jihatidan takomillashtirilishi oldingi oʻringa chiqadi

43.Necha yoshidan boshlab bolalarga hikoya qilishda tarbiyachi hikoyani yoʻnaltiruvchi savollar, baʼzida esa aytib turuvchi savollar bilan osonlashtirgani holda toʻgʻridan-toʻgʻri savollar bilan yordam berib turiladi?

- A. Toʻrt yoshdan
- B. Uch yoshdan
- C. Olti yoshdan
- D. Besh yoshdan

44.Voqealarni biron-bir qahramon bilan birgalikda vaqt boʻyicha ketma-ketlikda aytishdir. Qanday hikoya turiga kiradi?

- A. Syujetli
- B. Tavsifiy
- C. Didaktik
- D. Dialog

45.Lugʻatni egallash jarayoni tushunchalar bilan uzviy bogʻliqva shu tufayli u qanday oʻziga xos xususiyatlarga ega?

- A. Bolalar lugʻatining mazmuni va soʻzning maʼnosi, mazmun-mohiyatini asta-sekin egallashi
- B. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeligini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan oʻzaro bogʻliqdir
- C. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqning grammatik jihatdan toʻgʻriligini shakllantirish
- D. Nutqning barcha turlari va shakllari

46.Lugʻatni boyitish metodlari toʻgʻri berilgan qatorni toping?

- A. Atrof-olamni bevosita kuzatish, mazmuni bolalarga notanish boʻlgan yoki juda kam tanish boʻlgan suratlarni koʻrsatish; badiiy asarlarni oʻqish
- B. Koʻrgazmalilik,ogʻzaki bayon qilish,amaliy metod
- C. Didaktik oʻyinlar, ermak oʻyinlar, sahna koʻrinishlari shakli
- D. Koʻrgazmalilik, didaktik, badiiy asarlarni oʻqish

47.Bola oʻziga tanish ertak qahramonlaridan biri rolini oʻynaydi, oʻyin jarayonida uqahramon soʻzlarini takrorlaydi va shu tariqa oʻz nutqini boyitadi. Buqandayoʻyin turiga kiradi?

- A. Sahnalashtirish oʻyin
- B. Rollioʻyin
- C. «Rejissyorlik»oʻyin
- D. Syujetli oʻyin

48.Lugʻatni egallash jarayoni tushunchalar bilan uzviy bogʻliq va shu tufayli u qanday oʻziga xosxususiyatlarga ega?

- A. Bolalar lugʻatining mazmuni va soʻzning maʼnosi, mazmun-mohiyatini asta-sekin egallashi
- B. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeligini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan oʻzaro bogʻliqdir
- C. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqning grammatik jihatdan toʻgʻriligini shakllantirish

D. Nutqning barcha turlari va shakllari

49. Ta'lim berish uchun pedagog bolalarda o'zga tilni egallash jarayonining o'ziga va olingan bilimlarni mashg'ulotlardan tashqaridagi muloqot faoliyatida motivatsiya hosil qilishning turli manbalaridan foydalanishi lozim. Bular qaysilar?

- A. O'yin vaziyatini yaratish bola maqsadni anglab yetishi, muvaffaqiyat motivatsiyasi
- B. Badiiy asarlarni o'qish
- C. Lug'atni mustahkamlash va faollashtirish metodlari
- D. Diafilmlarva kinofilmlar

50. O'zga tilni o'rganish bola uchun mamnuniyat bilan bo'lishi lozim. Nimaga ta'rif berilgan?

- A. Estetik motivatsiya
- B. O'yin vaziyatini yaratish bola maqsadni anglab yetishi
- C. Muvaffaqiyat motivatsiyasi
- D. Individuallikni hisobga olish

51. Leksika so'zining ma'nosi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan

- A. Yunonchaleksisso'zidanolinganbo'libso'zdeganma'nonianglatadi
- B. So'zningqo'shimchalarideganma'nonianglatadi
- C. Bir ma'noli so'zlar deyiladi
- D. Ko'p ma'noli so'zlar deyiladi

52. Tovush madaniyati deganimiz bu- nima

- A. Tovushlarni to'g'ri talaffuz etish, diktsiya va intonatsiya, so'zlashgan vaqtida to'g'ri nafas olishi va chiqarishi
- B. Tovush orqali so'zlashi
- C. So'zlarning birikmasi
- D. To'g'ri nafas olishi va chiqarishi

53. Topshiriqni bajarish jarayonida bolalarning nimasi rivojlanadi

- A. Topqirligi
- B. Chaqqonligi
- C. Diqqati
- D. Zehni

54. Bola nutqini shakllantirishning yetakchi vositasi nimada

- A. Ta'lim
- B. Odob
- C. Tarbiya
- D. Chaqqonlik

55. Diktsiya – bu...

- A. so'zva gaplarning aniq, tugri talaffuzi
- B. tovushlarning aniqva tugri talaffuzi
- C. Nutqni aniq talaffuz etish
- D. Nutq a'zolarining xarakati

56. Bolalarni rus tilida dialogga o'rgatishda qanday usullardan foydalanamiz?

- A. Situativva syujetli-rolli o'yinlar tashkil etish
- B. Raqobat o'yinlar tashkil etish
- C. Oddiy o'yinlarni tashkil etish
- D. O'rgatilgan materiallarni takrorlash

57. Intonatsiya - nima

- A. Ovozning nutq, tovush doirasida aytilishi
- B. Tarbiyachining so'zlashi
- C. Bolalarning o'z aro muloqati
- D. Bolalarning javobi

58. Ritm - bu

- A. Ovozni balandlatish va pastlatish
- B. Asta sekinligi
- C. Tovushlarning balandligi
- D. Asta sekinligi, ketma ketligi

59. Ovoz apparati yordamida nima sodir bo'ladi

- A. Ovoz balandligi, kuchi, tembri
- B. So'zlar paydo bo'ladi
- C. Tovush aytiladi
- D. Nafasyo'llari ishga qo'shiladi

60. Topishmoq so'zining ma'nosi - bu

- A. O'ylash, fikrlash ma'nosini bildiradi
- B. Psixologik jihatdan taergarlik qilish
- C. Yangi bilim berish
- D. O'ylashga va harakat qilishga tarbiyalaydi

61. Nutqning oxangi - bu...

- A. Nutq talaffuzidagi ovozning yuqori, past, o'rtacha bulishi
- B. Nutqning ritmik oxangdorligi
- C. ovozning nutq talaffuzida yuqori bulishi
- D. Nutqning ritmik oxangdorligi, nutq talaffuzidagi ovozning yuqori, past, o'rtacha bo'lishi

62. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarning dialogik nutqi negizida qanday nutq rivojlanadi?

- A. Monologik
- B. Emotsional-erkin muloqot
- C. Lug'at
- D. Ravon nutq

63. Necha oydan boshlab bolada nutqiy taqlid va ovoz ifodaliligi rivojlanadi?

- A. 9 oy
- B. 12 oy

- C. 8 oy
- D. 10 oy

64. Nutqni ilk rivojlantirish ikki davrga bo'linadi bular qaysilar?

- A. Birinchisi – tayyorgarlik, ikkinchisi – mustaqil nutqni rasmiylashtirish
- B. Birinchisi – tayyorgarlik, ikkinchisi – tashkiliy
- C. Birinchisi – tashkiliy, ikkinchisi – mustaqil nutqni rasmiylashtirish
- D. Birinchisi – tayyorgarlik, ikkinchisi – mustaqil

65. O'yinida bola o'ziga rol olmaydi, aksincha u ushbu syujetda rollarni o'yinchoqlar o'rtasida taqsimlaydi. Bu qanday o'yin turiga kiradi?

- A. «Rejissyorlik» o'yin
- B. Rolli o'yin
- C. Sahnalashtirish o'yin
- D. Syujetli o'yin

66. Lug'at deganimiz- bu

- A. So'zlikning to'planishi
- B. Gap tuzish
- C. Bog'liqlik nutq
- D. So'zning grammatik tomonlari

67. Fonematik eshitish deganimiz nima?

- A. So'zlarda nutq tovushlarni ajratib bilish va ularni differentsiyalash
- B. Gaplarni to'g'ri tuzish va tovushlarni ajratish
- C. Rus tilidagi so'zlarni to'g'ri ayta olish
- D. Tovushlarni to'g'ri aytish

68. Bolalar bog'chasida so'zlashishning qaysi formasi ko'proq amalga oshiriladi

- A. Soval-javob
- B. Tarbiyachining o'zi so'zlab berishi
- C. Bolalardan javoblar olish
- D. Hikoya tuzish

69. Kuzatish metodining mazmunini ifodalovchi javobni toping

- A. Guruh xonasi, tabiat burchagi, sayr-ekskursiyadagi voqealarni kuzatish
- B. Bolalar faoliyati, xarakatlarini kuzatish
- C. Tevarak-atrofdagi narsa, buyum, vokea-xodisalarni kuzatish
- D. Gurux xonasidagi narsalarni kuzatish

70. Harakatlarni rivojlantirish mashg'ulotlari nimalarni o'z ichiga oladi ?

- A. Harakatli o'yinlar va jismoniy harakatlar.
- B. Syujetli-rolli, qoidali .
- C. Saxna kurinishlarini
- D. Ijodiy o'yinlarni, didaktikani

71.Hikoyaning mazmun jixatdan turini aniqlang

- A. Ijodiy hikoya
- B. Faktik hikoya
- C. Xotirlash asosidagi hikoya
- D. Tasvirlash asosidagi hikoya

72.Boglanishli nutqning davlat talablarini aniqlang

- A. Ijodkorlikni-obrazlarni va faoliyat mazmunini yaratish
- B. Ko`rganini, eshitganini gapirib berish
- C. Mexanik xotira, fikriy xotira, tasavvurni rivojlantirish
- D. Gapni tushunish, savollarga javob berish

73.Bolalar tafakkurini rivojlantirishning asosiy vositasi nimada

- A. Fikriy mushohaza yuritish
- B. Biologiya
- C. Suhbat
- D. Mulohaza

74.Monologik so`zlashish deganimiz nima.

- A Eshituvchilarga kengroq ma`lumot berish
- B. Javob almashish
- C. Suhbatlashadi
- D. Savolga javob beradi

75.Suhbat metodiga "...o`quvchining bilim olish jarayonida nafakat guvox va tinglovchi, balki faoliyat kursatuvchi shaxs ekanligining uzi mashg`ulotni juda kizikarli kiladi» deb ta`riyp bergan olim kim?

- A. K.D.Ushinskiy
- B. F.A.Soxin
- C. E.I.Negnevitskaya
- D. M.I.Popova

76.Qaysi guruhdan boshlab tarbiyachi qanday mashg`ulot utkazilishini bolalarga oldindan aytib kuyadi?

- A. Katta guruhda boshlab
- B. O`rta guruhda
- C. Maktabgacha tayorlov
- D. Kichik guruhda

77.Bolalar nutqin rivojlantirishda qo`llaniladigan metodlar

- A. Ko`rgazmalilik metodi
- B. Amaliy metodi
- C. Ogzaki metodi
- D. Suhbat metodi

78.Mashg`ulotni kunning qaysi qismida o`tkaziladi

- A. Kunning 1-chi yarmida utkazish
- B. Peshingi uykudan keyin
- C. Kunning 2-chi yarmida
- D. Kechki paytda.

79.Artikulyatsiya apparati a`zolari- bu

- A. Lablar, til, pastki jag`, yumshoq tanlay
- B. Ko`z, tamoq, tovush
- C. Tovush, til, tishlar
- D. Tamoq, lablar

80.Til fanining bo`limi qaysi qatorda ko`rsatilgan

- A. Leksikologiya
- B. Tabiatshunoslik
- C. Psixologiya
- D. Pedagogika

81.Bog`lanishli nutq deganda

- A. ma`lum bir fikrni bir birga bog`lab, izshiravishda, grammatik tomondan tug`ri qilish
- B. Mustaqil fikrini bildirishi
- C. Obrazli fikrlashi
- D. O`z fikrlarini to`liq har tomonlama aytishi

82.Bolalar bilan sayohatlar qayerda o`tkaziladi

- A. Maktabgacha talim muassasasining ichida va uning tashqarisida
- B. Maktabgacha talim muassasasida
- C. Tabiat qo`ynida
- D. Hayvonot va o`simliklar bog`ida

83.Til va nutq madaniyati haqida qaysi qatorda to`g`ri ko`rsatilgan

- A. Mantiqiy izchillikka adabiy til meyyorlariga rioya qilish
- B. Iboralarga rioya qilish
- C. Tasviriy vosita
- D. Tasviriy vosita

84.Ma`lum bir mavzu buyicha uzaro fikrlashuv, tushuntirish, amalda bajarish, bilim va malakani egallashi kanday

- A. Mashg`ulot
- B. Sayr
- C. O`yin
- D. Ekskursiya

85.Mashg`ulotga tarbiyachining tayorlanish mazmuni quyidagilardan iborat

- A. Mashg`ulotni rejalashtirish, kerakli jixozlarni tayerlab kuyish, bolalarni mashg`ulotga tayerlash
- B. Yangi bilimlardan xabardor bulish
- C. Asosiy qism

D. Sinovchi-tekshiruvchi

86. Mashg'ulot ishlanmasi tuzishda qanday qismlar mavjud bo'lishi kerak.

- A. Mashg'ulotning nomi, mashg'ulotdan maqsad kerakli jixozlar, mashg'ulotga tayorgarlik, mashg'ulotning borishi 4 ta qism
- B. Mashg'ulot nomi, mashg'ulot maqsadi 2 ta
- C. Maqsad, borishi, yakuni 2ta
- D. Mashg'ulotni yakunlash

87. Suhbat metodi haqidagi to'g'ri xukmni aniqlang

- A. Mavzuga doir savol-javobdan iborat bulgan dialogik nutq
- B. Savol-javob, so'zlashish, so'zlab berish
- C. Savollarga javob berish, o'qib berish
- D. Tushuntirish, baen kilish, hikoya kilish

88. Temp- bu

- A. Mazmuniga qarab nutqning tezlashishi yoki sekinlanishi
- B. Tovushlarning baland bo'lishi
- C. Nutqning bir qalbta o'tishi
- D. So'z birikmalari

89. Ushbu xukm qaysi nutq haqida aytilganini aniqlang; "xotira, tafakkur- maxsulidir"

- A. Monologik nutq
- B. Diologik nutq
- C. So'zlashuv nutqi
- D. Diologik nutq va monologik nutq javoblar

90. Tarbiyachi bolaning nutqini rivojlantirishda qanday uslublardan foydalanish kerak

- A. Mustaqil fikrlashga o'rgatish usulidan
- B. Tarbiyachining o'zi suhbat qilish usulidan
- C. Bolalarning mashg'ulotda javob berish usulidan
- D. Barcha javoblar to'g'ri

91. Nutq tovushlarining talaffuzida ishtirok etuvchi nutq a'zolarini aniqlang

- A. Bo'g'iz bo'shlig'i
- B. Og'iz bo'shlig'i, burun bo'shlig'i
- C. Bo'g'iz bo'shlig'i, og'iz bo'shlig'i, burun bo'shlig'i
- D. Burun bo'shliogi

92. Ko'rsatmalilik metodi haqidagi to'g'ri javobni aniqlang

- A. Narsa, buyum, o'yinchoqni ko'rsatish va kuzatish, rasm, illyustratsiya, ekran tasvirlarini ko'rsatish
- B. Rasm, illyustratsiya, ekran tasvirlarini ko'rsatish
- C. Eshitib so'zlab berish, hikoya kilish
- D. Narsa, buyum, o'yinchoqni ko'rsatish va kuzatish

93. Nutqning oxangi-bu...

- A. Nutq talaffuzidagi ovozning yuqori, past, o'rtacha bo'lishi
- B. Nutqning ritmik oxangdorligi
- C. ovozning nutq talaffuzida yuqori bo'lishi
- D. Nutqning ritmik oxangdorligi, ovozning yuqori bo'lishi

94. Nutqning tovush tomonini shakllantirishning vazifalari to'g'ri berilgan javobni aniqlang

- A. Nutqiy nafas olish, nafas chiqarish, diktsiya ustida ishlash
- B. So'zni tugri talaffuz qilish
- C. Nutq tovushini tugri talaffuz etish
- D. Nutqning ifodaliligi, tezligi va sifati ustida ishlash

95. Ichki nutq qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan

- A. Nutq o'stirish mashg'ulotlarida mustaqil ishlarning bajarilishi
- B. Dialogik nutq
- C. O'zaro suhbat
- D. Barcha mashg'ulotlarda mustaqil ishlarning bajarilishi

96. Bolalar nutqini o'stirish fani qanday fanlar bilan bog'liq

- A. Ona-tili, psixologiya, pedagogika, nutq o'stirish
- B. Sotsiologiya, nutq o'stirish.
- C. Fizika, matematika
- D. Biologiya

97. Nutqning grammatik tomonini o'rgatishning kichik guruhdagi vazifalarini aniqlang

- A. Otlarning birlik va ko'plikda qo'llanishi
- B. Otlarning kelishiklar bilan turlanishi
- C. Uyushiq bulakli gap tuzishga urgatish
- D. Fe'lni shaxs-son, zamonda tushlashga urgatish

98. Ovoz apparati yordamida nima sodir bo'ladi

- A. Ovoz balandligi, kuchi, temбри
- B. So'zlar faydo bo'ladi
- C. Tovush aytiladi
- D. Nafas yullari ishga qo'shiladi

99. Birovlarning rolini tushuna olish qobiliyatini shakllantiradigan o'yinlarda bolalarda qanday nutq rivojlanadi

- A. Passiv lug'at kengayadi
- B. Yangi so'zlarni o'rganadi
- C. Dialogik
- D. Monologik

100. Dialogik so'zlashish nima

- A. Savol-javob
- B. Tinglovchilarga kerakli ma'lumot berish

- C. Bolalar bilan tarbiyaviy ishlar olib borish.
- D. Bolalarning o`zlari bayon etishi

101. Bolalarni rus tilida dialogga o`rgatishda qanday usullardan foydalanamiz?

- A. Situativ va syujetli-rolli o`yinlar tashkil etish
- B. Raqobat o`yinlar tashkil etish
- C. Oddiy o`yinlarni tashkil etish
- D. O`rgatilgan materiallarni takrorlash

102. Leksika qanday manoni bildiradi

- A. So`z ma`nosini bildiradi
- B. So`zlarning birikmalarini bildiradi
- C. Tovushlarni talaffuz etishni bildiradi
- D. Bog`liqlik nutqni bildiradi

103. Lug`at deganimiz bu

- A. So`zlikning to`planishi
- B. Gap tuzish
- C. Bog`liqlik nutq
- D. So`zning grammatik tomonlari

104. Fonematik eshitish deganimiz nima?

- A. So`zlarda nutq tovushlarni ajratib bilish va ularni differentsiyalash
- B. Gaplarni to`g`ri tuzish va tovushlarni ajratish
- C. Rus tilidagi so`zlarni to`g`ri ayta olish
- D. Tovushlarni to`g`ri aytish

105. So`z namunasini berish metodining mazmuni tugri ifodalangan xukmni aniqlang.

- A. So`zni talaffuz kilib aytish, uning ma`nosini tushuntirish aniqlash
- B. So`z talaffuzidagi xarakat, xolatni
- C. Tarbiyachi aytgan so`zni takrorlash
- D. So`z talaffuzi, diktsiya ustida ishlash, tarbiyachidan na`muna olib so`zning tovush tomoni, tuzilishini aniql

106. Orfoepiya bo`limida nimalar o`rganiladi

- A. To`g`ri talaffuz
- B. Badiyat
- C. Husnixat
- D. Publitsistika

107. Nutq tovushlari qaysi nutq a`zolari ishtirokida hosil bo`ladi

- A. O`pka, kekirdak, tovush paychalari
- B. tovush paychalari
- C. Quloq ,burun
- D. Tovush, tovush paychalari

108. Til- nima?

- A.Til – inson organizmi
- B.Til – ijtimoiy hodisa
- C.Til va nutq chambarchas bog`liq
- D.Til – bu o`zbek tili

109.Nutq nima?

- A.Nutq – aloqa vositasi
- B.Nutq ikki xil bo`ladi – ichki va tashqi
- C.Nutq ikkinchi signal tizimiga kiradi.
- D.Nutq yakka shaxsga tegishli bo`lgan muloqot shakli

110.Bolada ichki nutq qachon paydo bo`ladi?

- A.1 yoshda
- B.4 yoshda
- C.3 yoshda
- D.5 yoshda

111.Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolaning nutqi qanday vazifalarni bajaradi?

- A.Kommunikativ; bilim, tartibga solish;
- B.Kommunikativ: bilish
- C.D.Bilish; tirtibga solish
- D.Tartibga solish

112.Inson til orqali ...

- A.Axborot beradi
- B.Axborot qabul qiladi
- C.Axborot beradi, axborot qabul qiladi
- D.Muamala, axborot beradi

113.Nutq o`stirish metodikasi qanday fan?

- A.Bolalar nutqini o`stiradi
- B.Nutq o`stirish metodlarini o`rganadi
- C.Nutq o`stirish uslubiyoti pedagogik fan
- D.Nutq o`stirish metodikasi maktabgacha yoshdagi bolalarda nutqni shakllantirishga qaratilgan pedagogik qonuniyatlar o`rganiladi.

114.Nutq o`stirish uslubiyoti fanining asosiy vazifasi – nimadan iborat?

- A.Nutq o`stirish uslubi va uslubiyotlarini ularning eng samarali vositalarini ilmiy – pedagogik asoslarda ishlab chiqish va bolalar bog`chalari tarbiyachilarini ular bilan ta'minlashdir.
- B.Tarbiyachilar yordamida bolalarda kerakli nutqiy ko`nikmalarni shakllantirish
- C.Bolalar nutqini shakllantirish
- D.Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda dialogik nutqni shakllantirish

115. Nutqni rivojlantirish vazifalari nechta?

- A. 5 ta
- B. 2 ta
- C. 4 ta
- D. 7 ta

116. Nutqni tovush madaniyati nimaga asoslanadi?

- A. O'zbek tilining fonetikasiga
- B. Orfoepiyasiga
- C. Tovush tomoniga, ya'ni o'zbek tilining fonetikasiga va arfoepiyasiga
- D. Urg'u, diqqatga

117. Dialogik nutqni shakllantirish bu –

- A. Boshqalarning nutqini tinglash, tushunish, so'zlashishni quvvatlash, savol berish
- B. Tinglash va tushunish
- C. Savol – javob qilish
- D. Lug'at boyligini o'stirish

118. Monologik nutq qaysi yoshdan shakllanadi?

- A. 4 yoshdan
- B. 5 yoshdan
- C. 3 yoshdan
- D. 2 yoshdan

119. "Nutq o'stirish dasturi" nimaga asoslangan?

- A. Psixologiyaga
- B. Pedagogika
- C. Bola shaxsini rivojlantirish
- D. Og'zaki nutqni rivojlantirish va o'zlashtirish to'g'risidagi psixologiya fani ma'lumotlariga va bilish faoliyatining xususiyatlari to'g'risidagi nazariyaga asoslangan

120. Tilni o'zlashtirish qonuniyatlari nechta?

- A. 2 ta
- B. 3 ta
- C. 5 ta
- D. 6 ta

121. Ilk yoshgacha bo'lgan bolalar nuqining davrlarini belgilang?

- A. Chinqirish, guvrash
- . B. Tayyorgarlik, nutqning mustaqil rivojlantirish davri
- C. Nutqsiz taraqqiyot
- D. Til chiqarish davri

122. Nutqqa tayyorgarlik davri necha bosqichdan iborat?

- A. 3 bosqich (chinqirish, guvrash, til chiqarish)
- B. 2 bosqich (chinqirish, guvrash)
- C. 4 bosqich (2,5 – 3 oy, 5 – 6 oy, 9 – 10 oy, 1 yosh)

D.5 bosqich, 5, 6 bosqich

123.Lugʻatni boyitish ishlari necha yoʻnalishda olib boriladi?

A.2 yoʻnalishda

B.4 yoʻnalishda

C.5 yoʻnalishda

D.3 yoʻnalishda

124.Kuzatish mashgʻulotlarining vazifasi..

A.Bolalarda kuzatuvchanlik qobiliyatini oʻstirish

B.Amaliy tajribalarni orttiriy

C.Oʻz his – tuygʻularidan foydalanishga oʻrgatish

D.A, B, S javoblar toʻgʻri

125.Nutq oʻstirish mashgʻulotlari necha qismdan ibrorat boʻladi?

A.3 qismdan

B.Asosiy va yakuniy qismdan

C.5 qismdan

D.Dastur mazmunidan

126. Badiiy asarlarni tanishtirish orqali bolalarda qanday malakalar shakllanadi

A.Tinglash va tushunish, axloqiy sifatlarni baholash asar qahramonlarini baholash

B.Badiiy asarni tinglash va tushunish

C.Asar qahramonlari hatti – harakatlarini baholash

D.Savollarga javob berish malakasi

127.Toʻgʻri nutq bu –

A.Tovush va soʻzlarni toʻgʻri talaffuz qilish

B.Toʻgʻri talaffuz, soʻzlarni maʼnosiga koʻra toʻgʻri ishlatish, gramatik qoidalarga asoslash

D.Oʻz fikrini toʻgʻri va aniq ifodalay olish

C.Mashgʻulot va mehnat jarayonida nutq

128. “Bolalar bogʻchasida “Ilk qadam” dasturida bola nutqini rivojlantirish boʻyicha qanday ish turi koʻrsatilgan?

A.Bolalarni erkin muomalaga oʻrgatish

B.Oʻyin faoliyatida muomala

C.Erkin muomalaga oʻrgatish va nutq oʻstirish boʻyicha mustaqil mashgʻulotlar

D.Nutq oʻstirish mashgʻulotlari

129.Bolalarni erkin muomalaga oʻrgatish qanday faoliyatlar jarayonida amalga oshiriladi?

A.Maishiy faoliyatda, sayr vaqtida

B.Oʻyin jarayonida, maishiy faoliyatda, sayr vaqtida, mehnat jarayonida, tevarak –atrof bilan tanishda, boshqa mashqlarda

C.Maxsus mashgʻulotlarda, kiyinish va ovqatlanish jarayonida

D.Bilim, koʻnikma va malakalarni mustahkamlovchi mashgʻulotlarda

130.O`qilgan asarlarni mustahkamlash usullari?

- A.Ijodiy hikoya qilishga o`rgatish
- B.She'rlarni yod oldirish, hikoya qilib berish.
- C.Badiiy asar instsenirovkasi
- D.Takroriy o`qib berish, hikoya qilib berish sahnalashtirish

131.She'r yodlatishning asosiy maqsadi?

- A.She'riyatga bo`lgan muhabbatni o`yg`otish
- B.Badiiy didni tarbiyalash
- C.She'riyatga muhabbat, badiiy did she'riyatni idrok etish
- D.She'riyat namunalarini idrok etish

132.She'r yod oldirishda tarbiyachi oldiga qo`yiladigan vazifalar?

- A.Esda olib qolish, she'rga qiziqish, she'r mazmuni, ifodali o`qib berish
- B.Ifodali aytib berishga o`rgatish
- C.She'rdagi qiyin so`zlarning ma'nosini tushunish
- D.She'rga nisbatan muhabbat uyg`otish

133.Asarni ifodali bayon etish necha yo`nalishda amalga oshiriladi?

- A.5
- B.4
- C.3
- D.7

134.Maishiy mavzudagi suhbatlar bu –

- A.Bolalar kuzatgan va ishtirok etgan voqea va hodisalar
- B.Oila a'zolarining ismlari, ishlash jyolari, uydagi mashg`ulotlari
- C.Uy va bog`cha muhitini taqqoslash
- D.Barcha javob to`g`ri

135.Suhbat necha qismdan iborat bo`ladi?

- A.3 qismdan – suhbat boshlash borishi, yakunlash.
- B.2 qismdan – suhbatni borish, yakunlash
- C.1 – qismdan – suhbatga mavzu tanlash
- D.Suhbat qismlardan iborat bo`lmaydi.

136.Savollarga qo`yiladigan talablar?

- A.Savol aniq va sodda bo`lish kerak
- B.Idrok qilishni hisobga olish kerak
- C.Savollarni aniqlash, bolalarning yosh jihatlarini asosiy savolning mazmuni anglatilgan bo`lishi kerak
- D.Savolga javob aniq bo`lish kerak

137.Bolalarning dialogik nutqini tarkib toptirishda qanday maxsus mashg`ulotlardan foydalanadi?

- A.Suhbatlar, suratlarni ko`rib chiqish, ta'limiy o`yin
- B.Ta'limiy o`yin, qo`g`irchoqlarni tasvirlash

- C.Ma'lum mavzuga qaratilgan suhbat
- D.Dialogik nutq o`stiruvchi mashg`ulotlar

138.Bog`lanishli nutqqa o`rgatishning qanday vaziflarni hal qiladi?

- A.Bolalarni badiiy adabiyot bilan tanishtirish
- B.Lug`at ishini
- C.Dialogik va monologik nutq
- D.Lug`at ishi, grammatik jihatdan shakllanganlik, tovush madaniyati

139.Syujetli hikoya qilishga o`rgatish usullari.

- A.Predmetli va syujetli suratlar
- B.Surat mazmunini tushuntirishga yo`naltirilgan savollar namuna ko`rsatish va baholash
- C.Namuna ko`rsatish va baholash
- D.Aniq ifodali so`zlashga o`rgatish

140.Og`zaki nutqning uslublarini toping?

- 1.Ichki va tashqi nutq
- 2.Og`zaki va yozma nutq
- 3.So`zlashuv va rasmiy uslub
- 4.So`zlashuv uslubi, motor nutq

141.Nutq tembri nima?

- A.So`zlarning tovlanishi, emotsional holatni anglatadi
- B.quvnoqlikni, xafalikni anglatadi.
- C.Intonatsiya
- D.Ifodali nutq

142.Intonatsiya bu –

- A.Nutq mazmuni
- B.Hammo ma'nodorlik vositalarini o`z ichiga qamrab olgan murakkab majmua
- C.Nutqning ifodaviyligi
- D.Nutqning ahongdorli

143.Ohangdorlik –

- A.Ruhiy kechinmalarni birlashtiruvchi
- B.Nutqning kuchi, surati
- C.Jumlalarni talaffuz etish vaqtida ovozni balandlatish yoki pastlashish
- D.Kuylovchi yumshoq ohangdagi nutq

144.Nutq tempi –

- A.So`zlovchining irodasi, niyat bilan bog`liq
- B.Nutqqi turlicha ohang beradi
- C.Nutq mazmuniga qarab nutqning tezlashishi
- D.Nutq mazmuniga qarab nutqning tezlashish yoki sekinlashish

145.Ritm bu –

- A.Urug`li va urug`siz bo`g`inlarning teng tarzda navbatlashib turish
- B.Bo`g`inlarning qisqaligi va uzunligi
- C.Ovozni balandlatish va pastlatish
- D.Nutq tezligi va pastligi

146.Ovoz qanday vujudga keladi?

- A.Nafas organlari ishtiroki
- B.Jarangli, taroq ovozi
- C.Ovoz naychalarining tebranilish natijasida vujudga keladi
- D.Nafas artikulyatsiyasi

147.Bolalar nutqida qanday grammatik xatolar uchraydi?

- A.Kelishik qo`imchalarni buzib aytadilar, so`zlarni turlashda qiynaladilar
- B.Sonlarni noto`g`ri ishlatadilar
- C.Fe'l shakllari va zamondoshlarini ishlatishda qiylanadilar
- D.Barcha javob to`g`ri

148.Bolalar nutqidagi grammatik xatolarning sabablarini belgilang?

- A.Morfologik qurilishni bilmasligi, kattalarning noto`g`ri nutqi
- B.Pedagogik ishlarni to`g`ri yo`lga qo`ymaslik mahalliq ilova ta'siri
- C.A va V javob to`g`ri
- D.Ta'lim- tarbiya jarayoni

149.Kichik guruhlarda surat ustida ishlash mashg`uloti necha qismdan iborat?

- A.2 qism
- B.3 qism
- C.4 qism
- D.5 qism

150.Kichik guruhlarda surat bilan tanishtirish usullari –

- A.Maxsus suratlar ustida ishlash
- B.Suratni ko`rish savollarga javob berish, tarbiyachining o`zi hikoya qilish berish
- C.Tarbiyachi hikoya qilib beradi, o`qib beradi
- D.Surat ustida hikoya qilishga o`rgatish

151.Mazmunli hikoyalar nechiga bo`linadi?

- A.Faktik va ijodiy hikoyalarga
- B.To`qima va qayta hikoya qilishga
- C.Mazmunli hikoya
- D.To`g`ri javob yo`q

152.Og`zaki nutqning uslublarini toping?

- A.Ichki va tashqi nutq
- B.Og`zaki va yozma nutq
- C.So`zlashuv va rasmiy uslub
- D.So`zlashuv uslubi, motor nutq

153. She'r yodlatishning asosiy maqsadi?

A.She'riyatga bo'lgan muhabbatni o'yg'otish

B.Badiiy didni tarbiyalash

C.She'riyatga muhabbat, badiiy did she'riyatni idrok etish

D.She'riyat namunalarini idrok etish

154.Nutqning necha xil shakli mavjud?

A.Sensor va motor nutq

B.Demalogik va monologik

C.Og'zaki va tashqi nutq

D.Ichki va tashqi nutq

155.Nutqqa tayyorgarlik davri necha bosqichdan iborat?

A.3 bosqich (chinqirish, guvrash, til chiqarish)

B.2 bosqich (chinqirish, guvrash)

C.4 bosqich (2,5 – 3 oy, 5 – 6 oy, 9 – 10 oy, 1 yosh)

D.5 bosqich, 5, 6 bosqich

156. «Tilning uch sifati» (tajribani jamlash va sintez qilish - fikrga jamlash - muloqotni amalga oshirish) haqida so'z yuritish mumkin - bu kimning pedagogik qarashi?

A. L.V.Sherba.

B. A.A.Leontyev.

C. V.A.Zveginsev.

D. K.Obuxovskiy.

157. «Tilga qobiliyat»ni-til tizimining ushbu tilde so'zlayotgan inson ongida aks etishini, «til jarayoni»ni, ya'ni tilga qo- biliyatni amalga oshirish vositasi bo'lgan nutqning o'zini va «til standarti»ni - tilni individdan tashqarida mavjud bo'ladigan tizim sifatida ajratgan- bu kimning fikri?

A. L.V.Sherba.

B. A.A.Leontyev.

C. V.A.Zveginsev.

D. K.Obuxovskiy.

158. O'zbek tilidagi yangi so'zlar, shu jumladan rus tilidan o'zlashtirilgan so'zlar fan, texnika, madaniyatning rivojlanishi, ijtimoiy munosabatlar, inson turmushi sharoitlarining rivojlanishi yoki. o'zgarishi, yangi tushunchalar, hodisalar, sifatlarning vujudga kelishi munosabati bilan paydo bo'ldi. Bu kimning pedagogik

qarashi ?

A. YE.N.Vodovozova.

B. N.IJinkin.

C. Y.A.Komenskiy.

D. M.X.To'xtaxo'jayeve.

159. «Insonning yana bir o'ziga xos xususiyati, o'ziga xos insoniy ehtiyoji mavjud, bu - boshqa odamlar bilan muloqotga ehti- yojmandlik, «emotsional muloqotga ehtiyojmandlik»dir - bu kimning qarashi?

A. L.V.Sherba.

B. A.A.Leontyev.

C. V.A.Zveginsev.

D. K.Obuxovski.

160. Interferensiya - bu nima?

A. Ikki (va undan ortiq) tillar nutqiy «mexanizmlarining» o'zaro hamkorligida, u yoki bu tilda ohangdagi o'zgarishlar, bo'g'inga ajratish, nutqdagi o'ziga xosliklar va hokazolardagi o'zgarishlarda kuzatiladi.

B. Dastlabki ta'limda ona tilini o'qitish «bosh, markaziy pred- metni tashkil etishi».

C. Har qanday til chet tilidagi so'zlam o'zlashtirar ekan, deyarli hamma vaqt ulanji u yoki bu o'zgarishlar bilan qabul qiladi.

D. To'g'ri javob yo'-q.

161. Muloqot- bolada so'zning paydo bo'lishi, nutqning /ujud- ga kclish muddatlari va sur'atini belgilovchi hal qiluvchi shartdir. Bu kimning pedagogik qarashi?

A. Ye.A.Flerina.

B. M.I.Lisina.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

162. «So'zlash va tushunish hodisalarining umumiyliigi» - bu kimning fikri?

A. K.Obuxovski.

B. A.A.Leontyev.

C. V.A.Zveginsev.

D. L.V.Sherba.

163. «Nutqni muntazam o'rgatish, nutq va tilni metodik rivojlantirish bolalar

bog'chasidagi butun tarbiya ishlarining asosini tashkil qilmoq'i lozim» - bu kimning pedagogik qarashi?

A. Ye.A.Flerina.

B. Ye.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

164. Ona tilini birlamchi o'qitishning uchta asosiy maqsadlarini shakllantirgan I. - so'z imkoniyatlarini rivojlantirish; II. - bolaga fikrni ifodalash uchun ona tilining eng yaxshi shakllaridan foydalanishni o'rgatish, bolalarni «ona tilining boyliklarini egallash»ga jalb qilish. III. - til qonunlarini, uning grammatikasini o'rganish. Bu kimning pedagogik qarashi?

A. Ye.N.Vodovozova.

B. K.D.Ushinskiy.

C. Y.A.Komenskiy.

D. L.V.Sherba.

165. «Maktabgacha tarbiya muassasalarida jonli so'z» asari- ning muallifi kim?

A. Ye.A.Flerina.

B. Ye.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

166. Ushinskiy 6 yoshgacha bo'lgan bolalar nutqini tavsiflar ekan mashg'ulot o'tkazishning turli shakllarini taklif qilgan qaysilar?

A. Bolalar hayotidan hikoyalar, o'qish va yozishga tayyorlovchi amaliy mashqlar.

B. Bolaga narsalarning xususiyatlarini ko'rishda, 6 yoshga kelib esa narsalar juftligini bir-biriga taqqoslash, ular o'rtasidagi umumiylik va farqlarni topishda yordam beruvchi mashqlar.

C. Suratlar asosida hikoya qilish, bu bolalarga savollarga javob berish, so'ngra esa ravn, tushunarli va erkin hikoya qilib berishni o'rgatadi.

D. Yuqoridagi barchajavoblar to'g'ri.

167. Bolalarning ilk yoshdan boshlab grammatik tuzilishni o'zlashtirib olishlarining qonuniyatlarini ochib bergan pedagog olim kim ?

A. Ye.A.Flerina.

B. Ye.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

168. «U bolalarni ilk yoshidan boshlab tarbiyalash tizimi xalq nutqi, xalq qo‘shiqlari, topishmoqlari, ertaklari va o‘yinlaridan foydalanish asosiga qurilishi lozim», deb hi- soblagan pedagog kim? i

A. Y.N. Vodovozova. B. K.D.Ushinskiy. C. Y.A.Komenskiy. D. L.V.Sherba.

169. «Ona tili va uni rivojlantirish yo‘llari» asarining muallili kim?

A. Y.A.Flerina.

B. Y.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

170. Bolalarning tilning tovush tizimini o‘zlashtirishlari ustida tadqiqot olib borgan pedagoglar to‘g‘ri berilgan qatorni toping?

A. F.A. Soxin, A. VZaxarova, O.I. Solovyeva, V.I.Yashenko va boshq.

B. G.M.Lyamina, YE.I.Radina, A.M.Maksakov, M.G.Gening, N.A.German.

C. A.G.Tambovseva, D.A.Kostandyan.

D. M.Leushina, S.L.Rubinshteyn, F.A.Soxin, D.B.Elkonin.

171. «Nutqni muntazam o‘rgatish, nutq va tilni metodik rivojlantirish bolalar bog‘chasidagi butun tarbiya ishlarining asosini tashkil qilmog‘i lozim» bu kimning fikri?

A. Y.A.Flerina.

B. Y.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

172. O‘zbek tilida ta’lim beriladigan maktabgacha ta’lim muassasalarida recha yoshda bolalarga o‘zga tilda so‘zlashuv nutqini o‘rgatishni tavsiya etadilar.

A. 3-4 yosh.

B. 4-5 yosh.

C. 5-6 yosh.

D. 6-7 yosh.

173. «Maktabgacha tarbiya muassasalarida jonli so‘z» asari- ning muallifi kim?

A. Y.A.Flerina.

B. Y.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

174. Ilk yosh: 1-3 yoshgacha bolgan bolaning nutqining rivojlanishi to'g'ri berilgan qatorni toping?

A. Emotsional - erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi.

B. Tovushga taqlid qilishga oid so'zlardagi tovushlar bilan mus-taqil o'yinlarni va o'yin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qo'llab-quvvatlash.

C. Nutqning asosiy irsiy vazifasi - aloqa funksiyasi, ijtimoiy aloqalar va atrofdagilarga ta'siridan iborat.

D. Bolalarning o'z tashabbusiga ko'ra yoki kattalarning taklifiga ko'ra hikoya qilib berishga qiziqishini qo'llab-quvvatlash, er-taklar, suratlar va o'z shaxsiy tajribasiga oid taassurotlarning so'zdagi mazmunini qisqa hikoya, mulohaza, tavsiflar yordamida ifodalashni o'rganadi.

175. Bolalarning ilk yoshdan boshlab grammatik tuzilishni o'zlashtirib olishlarining qonuniyatlarini ochib bergan pedagog olim kim?

A. Y.A.Flerina.

B. Y.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

176. Maktabgacha davrdagi kichik yosh (3-5 yosh) yoshdagi bolaning nutqiy rivojlanishi to'g'ri berilgan qatorni toping?

A. Emotsional-erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi.

B. Tovushga taqlid qilishga oid so'zlardagi tovushlar bilan mus-taqil o'yinlarni va o'yin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qo'llab-quvvatlash.

C. Nutqning asosiy irsiy vazifasi - aloqa funksiyasi, ijtimoiy aloqalar va atrofdagilarga ta'siridan iborat.

D. Bolalarning o'z tashabbusiga ko'ra yoki kattalarning taklifiga ko'ra hikoya qilib berishga qiziqishini qo'llab-quvvatlash, er-taklar, suratlar va o'z shaxsiy tajribasiga oid taassurotlarning so'zdagi mazmunini qisqa hikoya, mulohaza, tavsiflar yordamida ifodalashni o'rganadi.

177. Y.A.Komenskiy nutq o'stirish metodikasi to'g'risidagi pedagogik qarashlari to'g'ri berilgan qatorni toping?

A. Dastlabki ta'limda ona tilini o'qitish «bosh, markaziy predmetni tashkil etishi».

B. Bolalar bog'chasida tarbiyalash ishlari tizimining asosini birinchi yoshdan boshlab ona tilini muntazam o'qitib borishni tashkil qilmog'i lozim.

C. Bolalar bilan baqirmasdan xotijamlik bilan va uning shaxsiga tegmagan holda suhbatlashish, suhbatni hikoyalar va afsonalardan boshlash zarurligini uqtirgan.

D. Bola nutq tufayli o'z fikrlarini ifodalaydi va atrofidagi kishilar bilan muloqotga kirishadi, nutqni egallab olish orqali u atrof- olamni anglaydi, boshqa bolalar bilan muloqot qilish natijasi- da esa bolada nutq va fikrlash rivojlanadi.

178. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarning dialogik nutqi negizida qanday nutq rivojlanadi?

- A. Emotsional-erkin muloqot.
- B. Lug'at.
- C. Ravon nutq.
- D. Monologik.

179. Bolalarning tilning tovush tizimini o'zlashtirishlari ustida tad-qiqot olib borgan pedagoglar to'g'ri berilgan qatorni toping!

- A. F.A.Soxin, A.V.Zaxarova, O.I.Solovyeva, V.L.Yashenko va boshq.
- B. G.M.Lyamina, YE.I.Radina, A.M.Maksakov, M.G.Gening, N.A.German.
- C. A.G.Tambovseva, D.A.Kostandyan.
- D. M.Leushina, S.L.Rubinshteyn, F.A.Soxin, D.B.Elkonin.

180. Maktabgacha ta'lim muassasalarida mashg'ulotlar bola lariga o'zga tilni o'qitishning asosiy shakli hisoblanadi. Tayyorlov guruhida mashg'ulot necha daqiqada davomida o'tkazish tavsiya qilinadi?

- A. 15-20 daqiqa.
- B. 20-25 daqiqa.
- C. 25-30 daqiqa.
- D. 30-35 daqiqa.

181. Qaysi davrda emotsional-erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi?

- A. Go'daklik yoshi: 0 - 1.
- B. Ilk yosh: 1-3.
- C. Maktabgacha davrdagi kichik yosh (3 -5 yosh).
- D. Maktabgacha davrdagi katta yosh (5-7 yosh).

182. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarni nutqiy rivojlantirishga doir vazifalar to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Emotsional-erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi.
- B. Tovushga taqlid qilishga oid so'zlardagi tovushlar bilan mus- taqil o'yinlarni va o'yin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib bo'lishni qo'llab-quvvatlash.
- C. Nutqning asosiy irsiy vazifasi - aloqa funksiyasi, ijtimoiy alo- qalar va atrofda qilargalarga ta'siridan iborat.

D. Til voqeligini eng oddiy anglashni rivojlantirish, bolalarni «tovush», «soʻz», «gap» atamaları bilan tanishtirish.

183. Ilk yosh: 1-3 yoshgacha boʻlgan bolaning nutqiyning rivojlanishi toʻgʻri berilgan qatorni toping?

A. Emotsional-erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi.

B. Tovushga taqlid qilishga oid soʻzlardagi tovushlar bilan mus- taqil oʻyinlami va oʻyin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qoʻllab-quvvatlash.

C. Nutqning asosiy irsiy vazifasi - aloqa funksiyasi, ijtimoiy alo- qalar va atrofdagilarga taʼsiridan iborat.

D. Bolalarning oʻz tashabbusiga koʻra yoki kattalarning taklifiga koʻra hikoya qilib berishga qiziqishini qoʻllab- quvvatlash, ertaklar, suratlar va oʻz shaxsiy tajribasiga oid taassurotlarning soʻzdagi mazmunini qisqa hikoya, mulohaza, tavsiflar yordamida ifodalashni oʻrganadi.

184. Maktabgacha davrdagi kichik yosh (3-5 yosh)yoshdagi bolaning nutqiy rivojlanishi toʻgʻri berilgan qatorni toping?

A. Emotsional-erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi.

B. Tovushga taqlid qilishga oid soʻzlardagi tovushlar bilan mus- taqil oʻyinlami va oʻyin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qoʻllab-quvvatlash.

C. Nutqning asosiy irsiy vazifasi - aloqa funksiyasi, ijtimoiy alo- qalar va atrofdagilarga taʼsiridan iborat.

D. Bolalarning oʻz tashabbusiga koʻra yoki kattalarning taklifiga koʻra hikoya qilib berishga qiziqishini qoʻllab-quvvatlash, ertaklar, suratlar va oʻz shaxsiy tajribasiga oid taassurotlarning soʻzdagi mazmunini qisqa hikoya, mulohaza, tavsiflar yordamida ifodalashni oʻrganadi.

185. Maktabgacha taʼlim muassasalarida mashgʻulotlar bo- lalarga oʻzga tilni oʻqitishning asosiy shakli hisoblanadi. Katta guruhlarda mashgʻulot necha daqiqa davomida oʻtkazish tavsiya qilinadi?

A. 15-20 daqiqa.

B. 20-25 daqiqa.

C. 25-30 daqiqa.

D. 30-35 daqiqa.

186. Hafta davomida 3 yoshli bola nechta soʻzlarni oʻzlashti- rishlari mumkin?

A. 15tasoz.

B. 3 ta soʻz.

C. 10tasoz.

D. 5 ta soʻz.

187. Yangi soʻzlar birlamchi oʻrganilganidan soʻng bolalar xotirasida saqlab qolish, leksikani faollashtirish va nutqiy mahoratni rivojlantirishga yordam beruvchi oʻyinlarni oʻtkazish kerak. Bular necha bosqichda amalga oshiriladi?

A. 5 bosqichda.

B. 4 bosqichda.

C. 3 bosqichda.

D. 2 bosqichda.

188. Idrok - bu?

A. Aniq maqsadga yoʻnaltirilgan anglash jarayoni.

B. Shaxsning oʻziga xos xususiyatlari.

C. Savol va javob shaklidagi dialogik taʼlim metodi.

D. Ongli xatti-harakatning avtomatlashtirilgan tarkibiy qismi.

189. Bolalar tarbiyasi haqida mutafakkirlardan kimlar fikr yuritgan?

A. Ibn Sino, Beruniy.

B. A.Navoiy, Farobiy.

C. Muhammad Sodik Qoshgʻariy, Davoniy.

D. Yuqoridagi barcha javoblar toʻgʻri.

190. 1 yoshdan 3 yoshgacha boʻlgan bolalar nutqini rivojlantirishga doir mashgʻulotlar turlari toʻgʻri berilgan qatorni toping?

A. Didaktik oʻyinlar, ermak oʻyinlar, sahna koʻrinishlari shakli.

B. Bunda koʻrgazmaviylik, oʻyin usullari va didaktik oʻyinlarni.

C. Bilimlarni umumlashtirish va tizimlashtirishga oid mashgʻulotlar.

D. Bilimlar, mahorat va koʻnikmalar mustahkamlashga oid mashgʻulotlar.

191. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarni nutqiy rivojlantirishga doir vazifalar toʻgʻri berilgan qatorni toping?

A. Emotsional-erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi.

B. Tovushga taqlid qilishga oid soʻzlardagi tovushlar bilan mus- taqil oʻyinlarni va oʻyin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qoʻllab-quvvatlash.

C. Nutqning asosiy irsiy vazifasi - aloqa funksiyasi, ijtimoiy alo- qalar va atrofdagilarga taʼsiridan iborat.

D. Til voqeligini eng oddiy anglashni rivojlantirish, bolalarni «tovush», «soʻz», «gap» atamalarini bilan tanishtirish.

192. Bolalarda artikulasiya apparatining harakatchanligini rivojlantirish, bo'g'inlardagi, so'zlardagi tovushlarni o'zga tilining orfoyepik qoidalariga mos ravishda so'f, tushunarli ifodalashni shakllantirish nimaga ta'rif berilgan?

- A. Ravon nutq.
- B. Lug'at.
- C. To'g'ri talaffuz.
- D. Grammatika.

193. Ikki yoshga kelib bolaning lug'at zaxirasi nechta so'zga yetadi.

- A. 100-200 ta so'z.
- B. 200-300 ta so'z.
- C. 100-150 ta so'z.
- D. 300-400 ta so'z.

194. Tayyorlash guruhi bolalari nechta iboradan tarkib topgan ravon hikoya tuza oladi?

- A. 5-7 ta ibora.
- B. 8-10 ta ibora.
- C. 10-12 ta ibora.
- D. 8-12 ta ibora.

195. Necha oydan boshlab bolada nutqiy taqlid va ovoz ifodalligi rivojlanadi?

- A. 9 oy.
- B. 12 oy.
- C. 8 oy.
- D. 10 oy.

196. Bolalar nutqini tadqiq etish chog'ida maktabgacha yoshda so'z ustida ishlashni bolalar nutqi tuzilmasini rivojlantirishning muhim shartidir - qaysi olimning pedagogik qarashi?

- A. F.A.Scxin.
- B. O.S.U' hakova.
- C. A.G.T. mbovseva.
- D. M.Leuihina.

197. Didaktik maqsadlar bo'yicha mashg'ulotlar turlarini ajratit ko'rsatilgan qatorni toping? _

- A. Yangi materialni ma'lum qilish mashg'uloti.
- B. Bilinbr, mahorat va ko'nikmalar mustahkamlashga oid mashg'ulotlar.

- C. Bilimlarni umumlashtirish va tizimlashtirishga oid mashg'ulotlar.
D. Yuqoridagi barcha javoblar to'g'ri.

198. 1 yoshdan 3 yoshgacha bo'lgan bolalar nutqini rivojlantirishga doir mashg'ulot turlari to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Didaktik o'yinlar, ermak o'yinlar, sahna ko'rinishlari shakli.
B. Bunda ko'rgazmaviylik, o'yin usullari va didaktik o'yinlarni.
C. Bilimlarni umumlashtirish va tizimlashtirishga oid mashg'ulotlar.
D. Bilimlar, mahorat va ko'nikmalar mustahkamlashga oid mashg'ulotlar.

199. Nutqni ilk rivojlantirish ikki davrga bo'linadi bular qaysilar?

- A. Birinchisi - tayyorgarlik, ikkinchisi - mustaqil nutqni rasmiy- lashtirish.
B. Birinchisi - tayyorgarlik, ikkinchisi - tashkiliy.
C. Birinchisi - tashkiliy, ikkinchisi - mustaqil nutqni rasmiy- lashtirish.
D. Birinchisi - tayyorgarlik, ikkinchisi - mustaqil.

200. "Eng birinchi galda nasl-nasabni toza saqlamoq, qadr- qimmatni bilmoq inson tarbiyasining gultojidir" - ushbu jumlar qaysi muallifning, qanday asarida keltirilgan?

- A. A.Navoiyning "Hamsa" sida.
B. Kaykovusning "Qubbusnoma" sida.
C. A.Fitratning "Oila" sida.
D. A.Qodiriyning "O'tgan kunlar" da.

201. Katta guruh bolalari nechta iboradan tarkib topgan ravon hikoya tuza oladi?

- A. 5-7 ta ibora.
B. 6-10 ta ibora.
C. 10-12 ta ibora.
D. 8-12 ta ibora.

202. Ta'lim metodlari to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Ko'rgazmalilik, og'zaki bayon qilish, amaliy metod.
B. Didaktik o'yinlar, ermak o'yinlar, sahna ko'rinishlari shakli.
C. Ko'rgazmalilik, didaktik, amaliy metod.
D. Ko'rgazmalilik, sahna ko'rinishlari shakli.

203. O'zga talab predmetli-nutqiy muhitning bola rivojlanish- ning keyingi bosqichiga o'tishida uning imkoniyatlariga mos kelishidan, ya'ni predmetli-nutqiy muhit orqali yaqin psixologik rivojlanish hududini yaratishdan iboratdir - qaysi

olimning pedagogik qarashi?

- A. F.A.Soxin.
- B. O.S.Ushakova.
- C. L.S.Vigotskiy.
- D. M.Leushina.

204. Nutqiy namuna - bu?

- A. Bilimlarni biridan ikkinchisiga berish maqsadida o'qituvchi va o'quvchi tomonidan amalga oshirilayotgan harakatga aytiladi.
- B. Bolalarga qanday harakat qilish, qanday qilib natijaga erishish mumkinligi tushuntiriladi.
- C. Bu tarbiyachining to'g'ri, ilgari mashq qilingan nutqiy faoliyatidir.
- D. O'rgatuvchi usul bo'lib, unda bolaning javobi yoki hikoyasi haqida asoslangan mulohaza bildiriladi.

205. Dialog - bu?

- A. Bir shaxsning ravon nutqi.
- B. Ikki yoki bir necha kishining suhbat.
- C. Sabab-oqibatli munosabatlarda bo'lgan faktlar haqidagi xabarlar esa mulohaza deb yuritiladi.
- D. Birinchisi - tayyorgarlik, ikkinchisi - mustaqil.

206. Predmetlarni ko'zdan kechirish mashg'ulotlarini asosan qaysi yoshdagi bolalar bilan o'tkaziladi?

- A. 2-5 yoshli.
- B. 5-7 yoshli.
- C. 3-8 yoshli.
- D. 3-5 yoshli.

207.....ta'lim metodikasi sifatida - bu tarbiyachining bolalar guruhi bilan (yoki alohida bir bola bilan) aniq maqsadga yo'naltirilgan, muayyan mavzuda oldindan tayyorlangan so'zlashuvdir.

- A. Monolog.
- B. Amaliy.
- C. Suhbat.
- D. Rivojlantirish.

208. ...Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni ko'rsating.

- A. Faoliyat, jamoat, axborot.

- B. Tarbiya, ta'lim, ma'lumot.
- C. Irsiyat, muhit, ta'lim-tarbiya.
- D. Bilim, ko'nikma, malaka.

209. Dastlabki yetti yilda bolada kattalar bilan muloqotga ehti- yoj rivojlanishining nechta bosqichi ro'y beradi?

- A. 2 ta bosqichi.
- B. 3 ta bosqichi.
- C. 4 ta bosqichi.
- D. 5 ta bosqichi.

210. Hafta davomida 5 yoshli bola nechta miqdordagi so'zlarni o'zlashtirishlar mumkin?

- A. 15 ta so'z.
- B. 25 ta so'z.
- C. 20 ta so'z.
- D. 10 ta so'z.

211. Bu kishilarning muloqotini va o'zaro bir-birlarini tushu- nishlarini ta'minlovchi mazmunan keng yoyilgan fikrdir nimaga ta'rif berilgan?

- A. Ravon nutq.
- B. Lug'at.
- C. To'g'ri talaffuz.
- D. Grammatika.

212. Bolalarga monologik nutqni muntazam o'qitish taxminan necha yoshdan boshlanadi?

- A. To'rt yoshdan.
- B. Besh yoshdan.
- C. Uch yoshdan.
- D. Olti yoshdan.

213.....ta'lim metodikasi sifatida - bu tarbiyachining bolalar guruhi bilan (yoki alohida bir bola bilan) aniq maqsadga yo'naltirilgan, muayyan mavzuda oldindan tayyorlangan so'zlashuvidir.

- A. Monolog.
- B. Amaliy.
- C. Suhbat.
- D. Rivojlantirish.

214. Qayta hikoya qilishga ta'rif qaysi qatorda io'g'ri berilgan?

- A. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeligini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan o'zaro bog'liqdir.
- B. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqni'lg grammatik ji- hatdan to'g'riligini shakllantirish nutqqa risbatan tanqidiy munosabatning paydo bo'lganligi.
- C. Lug'atni rivojlantirishda uning sifatjihatidan takomillashtirili- shi oldingi o'ringa chiqadi.
- D. Eshitilgan badiiy asami ravon, ifodali aytib bsrish.

215. Hafta davomida 4 yoshli bola nechta miqdordagi so'zlarni o'zlashtirishlari mumkin?

- A. 7 ta so'z.
- B. 10tasoz.
- C. 15tasoz.
- D. 30 ta so'z.

216. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun hikoyalarning ne- cha turga bo'linadi?

- A. To'rt.
- B. Besh.
- C. Uch.
- D. Olti.

217. Predmetlarni ko'zdan kechirish mashg'ulotlarini asosan qaysi yoshdagi bolalar bilan o'tkaziladi?

- A. 3-5 yoshli.
- B. 2-5 yoshli.
- C. 5-7 yoshli.
- D. 4-6 yoshli.

218. Ilk turdagi nutqiy rivojlanishda maxsus tayyorgarliksiz hikoya qilib berish necha yoshdan boshlanadi?

- A. 3-4 yoshdan.
- B. 4-5 yoshdan.
- C. 2-3 yoshdan.
- D. 5-6 yoshdan.

219. O'zlashtirilgan til materialini mustahkamlashda bolalarga ijobiy mashq sifatida xizmat qiladi. Bolalar ataylab o'z oldiga muayyan hayotiy vaziyatlarda katta- lardan eshitgan nutqini yoki ertak qahramoni nutqini aniq berishni maqsad

qilib qo'yudilar. Bu qanday o'yin turiga kiradi?

- A. Rolli o'yin.
- B. «Rejissyorlik» o'yin.
- C. Sahnalashtirish o'yin.
- D. Syujetli o'yin.

220. Necha yoshidan boshlab bolalarga hikoya qilishda tarbiyachi hikoyani yo'naltiruvchi savollar, ba'zida esa aytib turuvchi savollar bilan osonlashtirgani holda to'g'ridan-to'g'ri savollar bilan yordam berib turiladi?

- A. To'rt yoshdan.
- B. Besh yoshdan.
- C. Uch yoshdan.
- D. Olti yoshdan.

221. Qayta hikoya qilishga ta'rif qaysi qatorda to'g'ri berilgan?

- A. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeligini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan o'zaro bog'liqdir.
- B. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqning grammatik jihatdan to'g'riligini shakllantirish nutqqa nisbatan tanqidiy munosabatning paydo bo'lganligi.
- C. Lug'atni rivojlantirishda uning sifat jihatidan takomillashtirishi oldingi o'ringa chiqadi.
- D. Eshitilgan badiiy asami ravon, ifodali aytib berish.

222. Voqealarni biron-bir qahramon bilan birgalikda vaqt bo'yicha ketma-ketlikda aytishdir. Qanday hikoya turiga kiradi?

- A. Tavsifiy.
- B. Didaktik.
- C. Syujetli.
- D. Dialog.

223. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun hikoyalarning necha turga bo'linadi?

- A. To'rt.
- B. Besh.
- C. Uch.
- D. Olti.

224. Eng avvalo bola lug'atidagi miqdoriy o'zgarishlarni qayd etish lozim. Chunonchi, 1 yoshda kichkintoy nechta so'zni faol biladi?

- A. 8-10 taso'z.

- B. 9-11 ta soʻz.
- C. 7-10ta soʻz.
- D. 10-12 ta soʻz.

225. Ilk turdagi nutqiy rivojlanishda maxsus tayyorgarliksiz hikoya qilib berish necha yoshdan boshlanadi?

- A. 3—4 yoshdan.
- B. 4—5yoshdan.
- C. 2-3yoshdan.
- D. 5-6 yoshdan.

226. Eng avvalo bola lugʻatidagi miqdoriy oʻzgarishlarni qayd etish lozim. 6 yoshga kelib esa uning faol lugʻati necha mingta soʻz biladi ?

- A. 2-3 mingtagacha soʻz.
- B. 3-3,5 mingtagacha soʻz.
- C. 3-4 mingtagacha soʻz.
- D. 4-4,5 mingtagacha soʻz.

227. Necha yoshidan boshlab bolalarga hikoya qilishda tar- biyachi hikoyani yoʻnaltiruvchi savollar, baʼzida esa aytib turuvchi savollar bilan osonlashtirgani holda toʻgʻridan- toʻgʻri savollar bilan yordam berib turiladi?

- A. Toʻrt yoshdan.
- B. Besh yoshdan.
- C. Uch yoshdan. >
- D. Olti yoshdan.

228. Lugʻatni egallash jarayoni tushunchalar bilan uzviy bogʻliq va shu tufayli u qanday oʻziga xos xususiyatlarga ega?

- A. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeli- gini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan oʻzaro bogʻliqdir.
- B. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqning grammatik ji- hatdan toʻgʻriligini shakllantirish nutqqa nisbatan tanqidiy munosabatning pay do boʻlganligi nutqning barcha turlari va shakllari til shaxsining takrorlanmas individual qiyofasini yaratgan holda oʻzaro hamjihatlikda mavjud boʻladi.
- C. Bolalar lugʻatining mazmuni va soʻzning maʼnosi, mazmun- mohiyatini asta- sekin egallashi.

229. Voqealarni biron-bir qahramon bilan birgalikda vaqt boʻyicha ketma-ketlikda aytishdir. Qanday hikoya turiga kiradi?

- A. Tavsifiy.
- B. Didaktik.
- C. Syujetli.
- D. Dialog.

230. Lugʻatni egallash jarayoni tushunchalar bilan uzviy bogʻliq va shu tufayli u nechta xususiyatga boʻlinadi.?

- A. Toʻrt.
- B. Besh.
- C. Uch.
- D. Olti.

231. Lugʻatni boyitish metodlari toʻgʻri berilgan qatorni toping?

- A. Koʻrgazmalilik, ogʻzaki bayon qilish, amaliy metod. >
- B. Didaktik oʻyinlar, ermak oʻyinlar, sahna koʻrinishlari shakli.
- C. Koʻrgazmalilik, didaktik , badiiy asarlarni oʻqish. ;
- D. Atrof-olamni bevosita kuzatish, mazmuni bolalarga notanish boʻlgan yoki juda kam tanish boʻlgan suratlarni koʻrsatish; badiiy asarlarni oʻqish.

232. Bola oʻziga tanish ertak qahramonlaridan biri rolini oʻynaydi, oʻyin jarayonida u qahramon soʻzlarini takror- laydi va shu tariqa oʻz nutqini boyitadi. Bu qanday oʻyin turiga kiradi?

- A. Rolli oʻyin.
- B. «Rejissyorlik» oʻyin.
- C. Sahnalashtirish oʻyin.
- D. Syujetli oʻyin.

233. Lugʻatni egallash jarayoni tushunchalar bilan uzviy bogʻliq va shu tufayli u qanday oʻziga xos xususiyatlarga ega?

- A. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeligini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan oʻzaro bogʻliqdir.
- B. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqning grammatik ji- hatdan toʻgʻriligini shakllantirish.
- C. Nutqning barcha turlari va shakllari til shaxsining takrorlan- mas individual qiyofasini yaratgan holda oʻzaro hamjihatlikda mavjud boʻladi.
- D. Bolalar lugʻatining mazmuni va soʻzning maʼnosi, mazmun- mohiyatini asta- sekin egallashi.

234. Oʻyinida bola oʻziga rol olmaydi, aksincha u ushbu syujet- da rollarni

o'yinchoqlar o'rtasida taqsimlaydi. Bu qanday o'yin turiga kiradi?

- A. Rolli o'yin.
- B. «Rejissyorlik» o'yin.
- C. Sahnalashtirish o'yim
- D. Syujetli o'yin.

235. O'zlashtirilgan til materialini mustahkamlashda bolalarga ijobiy mashq sifatida xizmat qiladi. Bolalar ataylab o'z oldiga muayyan hayotiy vaziyatlarda kattalardan eshitgan nutqini yoki ertak qahramoni nutqini aniq berishni maqsad qilib qo'yadilar. Bu qanday o'yin turiga kiradi?

- A. Rolli o'yin.
- B. «Rejissyorlik» o'yin.
- C. Sahnalashtirish o'yin.
- D. Syujetli o'yin.

236. Hafta davomida 3 yoshli bola nechta miqdordagi so'zlarni o'zlashtirishlari mumkin? A. 5 ta so'z.

- B. 6 ta so'z.
- C. 7 ta so'z.
- D. 10 ta so'z.

237. Bola o'ziga tanish ertak qahramonlaridan biri rolini o'ynaydi, o'yin jarayonida u qahramon so'zlarini takrorlaydi va shu tariqa o'z nutqini boyitadi. Bu qanday o'yin turiga kiradi?

- A. Rolli o'yin.
- B. «Rejissyorlik» o'yin.
- C. Sahnalashtirish o'yin.
- D. Syujetli o'yin.

238. Hafta davomida 5 yoshli bola nechta turdagi so'zlarni o'zlashtirishlari mumkin?

- A. 10 ta so'z.
- B. 15 ta so'z.
- C. 20 ta so'z.
- D. 25 ta so'z.

239. O'yinida bola o'ziga rol olmaydi, aksincha u ushbu syujetda rollarni o'yinchoqlar o'rtasida taqsimlaydi. Bu qanday o'yin turiga kiradi?

- A. Rolli o'yin.

- B. «Rejissyorlik» o‘yin.
- C. Sahnalashtirish o‘yin.
- D. Syujetli o‘yin.

240. Hafta davomida 7 yoshli bola nechta turdagi so‘z!arni o‘zlashtirish!ari mumkin?

- A. 10tas o‘z.
- B. 15 ta so‘z.
- C. 20 ta so‘z.
- D. 30 ta so‘z.

241. O‘zlashtirilgan til materialini mustahkamlashda bolalarga ajobiy mashq sifatida xizmat qiladi. Bolalar ataylab o‘z oldiga muayyan hayotiy vaziyatlarda kattalardan eshitgan nutqini yoki ertak qahramoni nutqini aniq berishni maqsad qilib qo‘yadilar. Bu qanday o‘yin turiga kiradi?

- A. Rolli o‘yin.
- B. «Rejissyorlik» o‘yin.
- C. Sahnalashtirish o‘yin.
- D. Syujetli o‘y\n.

242. Predmetlarni ko‘zdan kechirish masbg‘ulotlarini birinchi marta kim ishlab chiqqan?

- A. YE.A.Flerina.
- B. YE.I.Tixeyeva.
- C. O.I.Solovyev.
- D. A.N.Govzdev.

243. Predmetlarni ko‘zdan kechirish mashg‘ulotlarini asosan qaysi yoshdagi bolalar bilan o‘tkazi!adi?

- A. 2-3 yoshli.
- B. 3-5 yoshli.
- C. 5-6 yoshli.
- D. 6-7 yoshli.

244. Bola hayotining har bir lahzasida muloqot ham, pred- metli, o‘yinli faoliyat va o‘quv faoliyati ham bir vaqtning o‘zida bab-baravar ishtirok etadi, biroq ularning har biri yetakchi bo‘lgunga qadar o‘z rivojlanish yoMlarini bosib o‘tadi. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Tushunish.

- B. Tinglash.
- C. Predmetli-nutqiy muhit.
- D. Badiiy asarlarni o'qish.

245. Bolalarning o'quv materialini tushunishlari va o'zlash- tirishlarini nazorat qilishni rol o'yinlar, vaziyatga oid topshiriqlar, savollarga javoblar, ijodiy topshiriqlar, ertak- larni sahnalashtirish, konsertlar, ko'ngilochar o'yinlar, bolalarning «ijodiy hisobotlaridan» foydalangan holda turli shakllarda amalga oshirish maqsadga muvofiqdir. Nimaga ta'rif berilgan?

- A. Nutqning ravonligi.
- B. Fonetik va intonatsion mashqlar.
- C. O'yin vaziyatini yaratish.
- D. Kommunikativ-nutqiy malaka va ko'nikmalar.

246. Hafta davomida 4 yoshli bola nechta turdagi so'zlarni o'zlashtirishlari mumkin?

- A. 7 ta so'z.
- B. 8 ta so'z.
- C. 10 ta so'z.
- D. 9 ta so'z.

247. Ta'lim berish uchun pedagog bolalarda o'zga tilni egallash jarayonining o'ziga va olingan bilimlarni mashg'ulotlardan tashqaridagi muloqot faoliyatida motivatsiya hosil qilishning turli manbalaridan foydalanishi lozim. Bular qaysilar?

- A. O'yin vaziyatini yaratish bola maqsadni anglab yetishi, muvaffaqiyat motivatsiyasi.
- B. Badiiy asarlarni o'qish.
- C. Lug'atni mustahkamlash va faollashtirish metodlari.
- D. Diafilmlar va kinofilmlar.

248. Predmetlarni ko'zdan kechirish mashg'ulotlarini birinchi marta kim ishlab chiqqan?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. Ye.I.Tixeyeva.
- C. O.I.Solovyev.
- D. A.N.Govzdev.

249. O'zga tilni o'rganish bola uchun mamnunlik bilan bo'lishi lozim: chiroyli o'yinchoqlar, ko'rgazmali qo'llanmalar, kabinetning estetik jihatdan bezalishi,

mashgʻulotlarda musiqadan foydalanish, rasm chizish, ritmik harakatlar, teatrlashtirilgan oʻyinlar tashkil qilish imkoniyatining mavjudligi. Nimaga taʼrif berilgan?

- A. Oʻyin vaziyatini yaratish bola maqsadni anglab yetishi.
- B. Muvaffaqiyat motivatsiyasi.
- C. Individuallikni hisobga olish.
- D. Estetik motivatsiya.

250. Predmetlarni koʻzdan kechirish mashgʻulotlarini asosan qaysi yoshdagi bolalar bilan oʻtkaziladi? 3

- A. 2-3 yoshli.
- B. 3-5 yoshli.
- C. 5-6 yoshli.
- D. 6-7 yoshli.

251. Motivni qondirish uchun nima qilmoq lozim. Nutqiy faoliyatda bolalarning real qiziqishlari va ehtiyojlari- ga asoslangan maʼnoning mavjudligidir. Nimaga taʼrif berilgan?

- A. Bola maqsadni anglab yetishi.
- B. Muvaffaqiyat motivatsiyasi.
- C. Individuallikni hisobga olish.
- D. Estetik motivatsiya.

252. Oʻyinchoqlar, rasmlarni koʻzdan kechirish, didaktik oʻyinlar, soʻzli mashqlar va boshq. Qanday metod turiga kiradi?

- A. Atrof-olamni bevosita kuzatish.
- B. Badiiy asarlarni oʻqish.
- C. Lugʻatni mustahkamlash va faollashtirish metodlari.
- D. Diafilmlar va kinofilmlar.

253. Oʻrganilayotgan til mamlakatining madaniyati va turmush tarziga qiziqish. Nimaga taʼrif berilgan?

- A. Oʻyin vaziyatini yaratish bola maqsadni anglab yetishi.
- B. Muvaffaqiyat motivatsiyasi.
- C. Individuallikni hisobga olish.
- D. Mamlakatshunoslik motivatsiyasi.

254. “U grammatik shakllarni oʻzlashtirish uchun bolada s > z ning tovush shakliga yoʻnalganlik hissi shakllangan boʻlishi lozimligini koʻrsatib bergan”. Bu qaysi

olimga ta'rif berilgan ?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. M.I.Popova.
- C. O.I.Solovyev.
- D. A.N.Govzdev.

255. O'rganilayotgan tilda mustaqil fikrlarni yaratish uchun zarur bo'ladigan xususiy nutqiy malaka va murakkab qo'nikmalarni shakllantirish qanday vazifa turiga kiradi?

- A. O'quv vazifasi.
- B. Tarbiyaviy vazifa.
- C. Rivojlantiruvchi vazifa.
- D. Mamlakatshunoslik motivatsiyasi.

256. Bolalarning so'z ijodkorligini bolalikda ona tilining grammatik tuzilishini o'zlashtirish jarayonining tomonlaridan biri sifatida tahlil qilgan. Ushbu jarayonlar negizini til

ning tizimli aloqalarining bola ongida aks etishi va uning til mexanizmlari shaklida mustahkamlanishi tashkil qila- di, degan xulosaga kelgan. Bu qaysi olimga ta'rif berilgan?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. M.I.Popova.
- C. FA.Soxin.
- D. A.N.Govzdev.

257. Tarbiyachining asosiy vazifasi shundan iboratki, u bolalarga iborali nutqdan amalda foydalanishni o'rgatishi, ya'ni nutq- da asosiy grammatik kategoriyalarni to'g'ri qo'llash, so'zni soni, kelishigi, shaxsi, zamoniga qarab amalda o'zgartirishni o'rgatishi lozim. Bu qaysi yoshdagi bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish to'g'risida ta'rif berilgan?

- A. Besh-to'rt yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- B. Uch-to'rt yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- C. Besh -olti yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- D. Olti -yetti yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.

258. Leksik ishning muhimligi so'zning bazis birligi sifatida «til mexanizmidagi markaziy» xususiyatlari bilan ham belgilanadi. Bu kimning pedagogik qarashi?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. F.de Sossyur.

C. O.I.Solovyev.
D. A.N.Govzdev.

259. Bu yoshga kelib bola quyidagi asosiy grammatik shakllarni o'zlashtirib olishi mumkin va shart: birlik va ko'plik sonidagi otlarning old ko'makchi-kelishik shakli, ko'p sonli sifatlarni kelishiklar, sonlar va turlar (rodlar) bo'yicha o'zgartirish, fe'l shakllari, ravishlarni to'g'ri qo'llash. Bu qaysi yoshdagi bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish to'g'risida ta'rif berilgan ?

- A. Besh-to'rt yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- B. Uch-to'rt yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- C. Besh -olti yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- D. Olti -yetti yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.

260. Milliy maktabgacha ta'lim muassasalarida necha turdagi leksik mavzular guruhlarini (MG) qo'llash maqsadga muvofiqdir?

- A. 5 turdagi.
- B. 4 turdagi.
- C. 3 turdagi.
- D. 2 turdagi.

261. Bola odatda., nutqning barcha grammatik shakllarini, ya'ni: otlarni turlash, eng keng qo'llaniladigan fe'larni tusashni egallashi lozim. Bu qaysi yoshdagi bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish to'g'risida ta'rif berilgan ?

- A. Besh-to'rt yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- B. Uch-to'rt yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- C. Besh-olti yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.
- D. Yetti yoshli bolalarda grammatik ko'nikmalarni shakllantirish.

262. Funktsional lingvistik tamoyillariga tayanadigan metodi- kada nechta yondashuv ma'lum?

- A. 5 ta yondashuv.
- B. 4 ta yondashuv.
- C. 3 ta yondashuv.
- D. 2 ta yondashuv.

263. Grammatika deganda nimani tushunasiz ?

- A. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeli- gini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan o'zaro bog'liqdir.
- B. Fikr bildirish va boshqalar bildirgan fikrlarni tushunish uchun insonga zarur

boʻlgan bilimlar umumiyligidir.

C. Nutqning barcha turlari va shakllari til shaxsining takrorlanmas individual qiyofasini yaratgan holda oʻzaro hamjihatlikda mavjud boʻladi.

D. Bolalar lugʻatining mazmuni va soʻzning maʼnosi, mazmunmohiyatini asta-sekin egallashi.

264. Bu toʻgʻri soʻzlay olish, yaʼni nutqiy muloqot shartlari va fikr bildirishdan koʻzlangan maqsadni hisobga olgan holda hamda barcha til vositalaridan (til vositalaridan, shu jumladan intonatsiya, leksik zaxira, grammatik shakllardan) foydalangan holda bayon qilinayotgan mazmunga mos holda gapirishdan iboratdir. Nimaga taʼrif berilgan?

A. Lugʻat ishi.

B. Grammatika.

C. Ravon nutq.

D. Nutq madaniyati.

265. 5-6 yoshli bolalarga ruscha dialoglarni oʻqitishda birinchi navbatda, ularda koʻnikmalarni shakllantirishga intilish lozim. Bular qaysilar.

A. Atrof-olamni bevosita kuzatish, ega va kesimni moslashtirish.

B. Ega va kesimni moslashtirish, bitishuv.

C. Lugʻatni mustahkamlash va faollashtirish metodlari.

D. Diafilmlar va kinofilmlar.

266. Pedagog oldida bolalarga soʻzlardagi tovushlarni sof, toza talaffuz qilish, soʻzlarni rus tilining orfoepiya qoidalariga muvofiq holda toʻgʻri talaffuz qilish, aniq talaffuz etishni (yaxshi diksiya) oʻrgatish, ularda ifodali nutqni tarbiyalash vazifalari turganligini taʼkidlaydi deb hisoblagan

A. Ye.A.Flerina.

B. M.I.Popova.

C. O.I.Solovyeva.

D. A.N.Govzdev. i

267. Oʻyinchoqlar, rasmlarni koʻzdan kechirish, didaktik oʻyinlar, soʻzli mashqlar va boshqalar qanday metod turiga kiradi?

A. Atrof-olamni bevosita kuzatish.

B. Badiiy asarlarni oʻqish.

C. Lugʻatni mustahkamlash va faollashtirish metodlari.

D. Diafilmlar va kinofilmlar.

268. Nutqiy tovushlar og‘iz bo‘shlig‘ida shakllanadi, uning shakli va hajmi harakatchan a‘zolar: lablar, til, pastki jag‘, og‘izning yumshoq yuqori qismi, qizilo‘ngach holati- ga bog‘liq bo‘ladi. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Artikulatsiya apparatini rivojlantirish.
- B. Nutqiy nafas olishni rivojlantirishga doir ishlar.
- C. Ovoz ustidagi ishlar.
- D. Ona tilining barcha tovushlarini to‘g‘ri talaffuz qilishni shakllantirish.

269. Dialog, kommunikativ vaziyatni tashkil qilishda u nechta tarkibiy qismlardan tuzilganini hisobga olish zarur?

- A. 5 turdagi.
- B. 6 turdagi.
- C. 3 turdagi.
- D. 2 turdagi.

270. Tovushlarni muayyan balandlikda talaffuz etish, shu- ningdek tovushni bor ovozi bilan talaffuz eta olish qobili- yati. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Ovoz kuchi.
- B. Ovoz balandligi.
- C. Ovoz tembri.
- D. To‘g‘ri javob yo‘q.

271. Ovozga sifat jihatdan ishlov berish jarangdor, ma’nosiz, titroq, bo‘g‘iq va boshq. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Ovoz kuchi.
- B. Ovoz balandligi.
- C. Ovoz tembri.
- D. To‘g‘ri javob yo‘q.

272. Har bir tovushni, shuningdek so‘zlar va iboralarni alo- hida va aniq, tushunarli qilib talaffuz etish bolada bir vaqtning o‘zida artikulatsiya apparatini rivojlantirish va takomillashtirish bilan bir qatorda asta-sekin shakllanadi. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Artikulatsiya apparatini rivojlantirish.
- B. Nutqiy nafas olishni rivojlantirishga doir ishlar.
- C. Ovoz ustidagi ishlar.
- D. Diksiyaga oid ishlar.

273. Kishilar bir-birlarini tushunishlari uchun ular og‘zaki nutqining tovush qismi bir xil bo‘lishi darkor. Shuning uchun tarbiyachilar nafaqat o‘zlari og‘zaki nutq qoidala- riga rioya qilishlari lozim, balki ular bolalarni ham shunga odatlantirishlari kerak. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Artikulatsiya apparatini rivojlantirish.
- B. Nutq sur’atiga doir ishlar.
- C. Orfoepiyaga doir ishlar.
- D. Diksiyaga oid ishlar.

274. Maktabgacha yoshdagi bolalar sekin so‘zlashdan ko‘ra ko‘proq tezgur’atda so‘zlaydilar. Bu nutqning tushunarli- ligi, aniqligiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi, tovush artikulatsi- yasi yomonlashadi, ba’zan alohida tovushlar, bo‘g‘mlar va hatto so‘zlar tushib qoladi. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Artikulatsiya apparatini rivojlantirish.
- B. Nutq sur’atiga doir ishlar.
- C. Orfoepiyaga doir ishlar.
- D. Diksiyaga oid ishlar.

275. Nutqiy kesimlar o‘rtasidagi pauzalarni hisobga olgan holda nutqning aytilgan fikr mazmunidan kelib chiqqan holda jadallashishi va sekinlashuvi Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Musiqiylik.
- B. Sur’at.
- C. Ritm.
- D. Nutq tembri.

276. Tayyorlash guruhi bolalari nechta iboradan tarkib top- gan ravon hikoya tuza oladi?

- A. 5-7 ta ibora.
- B. 8-10 ta ibora.
- C. 10-12 ta ibora.
- D. 8-12 ta ibora.

277. Urg‘uli va urg‘usiz bo‘g‘inlarning bir tekis o‘rin almashi- shi, ya’ni ularning quyidagi sifatlari: uzqqlik va qisqalik, ovozni balandlatish va pasaytirish. Nimaga ta’rif berilgan?

- A. Musiqiylik.
- B. Sur’at.
- C. Ritm.
- D. Nutq tembri.

278. Bolalar nutqini rivojlantirishning yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda nutqning tovush madaniyatini shakllan- tirishni nechta asosiy bosqichga ajratish mumkin?

- A. To‘rt.
- B. Besh.
- C. Uch.
- D. Olti.

279. Bolalar nutqini rivojlantirishning yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda nutqning tovush madaniyatini shakllan- tirishning birinchi bosqichga necha yoshli bolalarni o‘z ichiga oladi.

- A. 1-3 yosh.
- B. 3-5 yosh.
- C. 5-7 yosh.
- D. To‘g‘ri javob yo‘q.

280. Har qanday tovush juftligini tabaqalashtirish necha xil turdagi ishlarni amalga oshirishni ko‘zda tutadi.

- A. To‘rt.
- B. Besh.
- C. Uch.
- D. Olti.

281. Bolalarning tovush artikulyatsiyasini o‘zlashtirish jarayoni ancha davomli bo‘lib, u necha yilga cho‘ziladi?

- A. 1-3.
- B. 3-5.
- C. 4—5.
- D. 5-7.

282. Bolalar nutqini rivojlantirishning yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda nutqning tovush madaniyatini shakllan- tirishning ikkinchi bosqichga necha yoshli bolalarni o‘z ichiga oladi.

- A. 1-3 yosh.
- B. 3-5 yosh.
- C. 5-7 yosh.
- D. To‘g‘ri javob yo‘q.
- D. To‘g‘ri javob yo‘q.

283. Hafta davomida 7 yoshli bola nechta miqdordagi soʻz- larni oʻzlashtirishlari mumkin?

- A. 10 ta soʻz.
- B. 15 ta soʻz.
- C. 20 ta soʻz.
- D. 30 ta soʻz.

284. Muayyan holatda qaysi tilda gapirish haqida bolaga aniq koʻrsatma berish zarurligi va interferensiya holatlarini bartaraf etish lozim. Nimaga taʼrif berilgan?

- A. Oʻzga ti lga oʻ rgatish metodikasining maqsadlari.
- B. oʻzga tilga oʻrgatish metodikasining predmeti.
- C. Oʻzga ti lga oʻ rgatish metodikasining vazifalari.
- D. Toʻgʻri javob yoʻq.

285. Predmetlarni koʻzdan kechirish mashgʻulotlarini birinchi marta kim ishlab chiqqan?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. Ye.I.Tixeyeva.
- C. O.I.Solovyev.
- D. A.N.Govzdev.

286. Hafta davomida 6 yoshli bola nechta miqdordagi soʻzlarni oʻzlashtirishlari mumkin?

- A. 10 ta soʻz.
- B. 15 ta soʻz.
- C. 20 ta soʻz.
- D. 25 ta soʻz.

287. Tovushlarni muayyan balandlikda talaffuz etish, shu- ningdek tovushni bor ovozi bilan talaffuz eta olish qobili- yati. Nimaga taʼrif berilgan?

- A. Ovoz kuchi.
- B. Ovoz balandligi.
- C. Ovoz tembri.
- D. Toʻgʻri javob yoʻq.

288. Bolalarga monologik nutqni muntazam oʻqitish taxminan necha yoshdan boshlanadi?

- A. toʻrt yoshdan.

- B. besh yoshdan.
- C. uch yoshdan.
- D. olti yoshdan.

289. Qayta hikoya qilishga ta'rif qaysi qatorda to'g'ri berilgan?

- A. Nutqning tovush madaniyatini tarbiyalash ham til voqeligini eng oddiy tarzda anglashni shakllantirish bilan o'zaro bog'liqdir.
- B. Maktabgacha davrdagi katta yoshda nutqning grammatik ji- hatdan to'g'riligini shakllantirish nutqqa nisbatan tanqidiy munosabatning paydo bo'lganligi.
- C. Lug'atni rivojlantirishda uning sifat jihatidan takomillashtirili- shi oldingi o'ringa chiqadi.
- D. Eshitilgan badiiy asami ravon, ifodali aytib berish.

290. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun hikoyalarning ne- cha turga bo'linadi?

- A. To'rt.
- B. Besh.
- C. Uch.
- D. Olti.

291. Shaxs rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillarni ko'rsating.

- A. Faoliyat, jamoat, axborot.
- B. Tarbiya, ta'im, ma'lumot.
- C. Irsiyat, muhit, ta'lim-tarbiya.
- D. Bilim, ko'nikma, malaka.

292. Maktabgacha yoshdagi katta bolalarni nutqiy rivojlantirishga doir vazifalar to'g'ri berilgan qatorni toping?

- A. Emotsional-erkin muloqot - yetakchi faoliyat turi hisoblanadi.
- B. Tovushga taqlid qilishga oid so'zlardagi tovushlar bilan mus- taqil o'yinlarni va o'yin harakatlarini turli xil tovushlar bilan kuzatib borishni qo'llab-quvvatlash.
- C. Nutqning asosiy irsiy vazifasi - aloqa funksiyasi, ijtimoiy alo- qalar va atrofdagilarga ta'siridan iborat.
- D. Til voqeligini eng oddiy anglashni rivojlantirish, bolalarni «tovush», «so'z», «gap» atamalarini bilan tanishtirish.

293.« Insonning yana bir o'ziga xos xususiyati, o'ziga xos insoniy ehtiyoji mavjud, bu - boshqa odamlar bilan muloqotga ehtiyojmandlik, «emotsional muloqotga ehtiyojmandlik»dir - bu kimning qarashi?

- A. L.V.Sherba.

- B. A.A.Leontyev.
- C. V.A.Zveginsev.
- D. K.Obuxovski.

294.«Maktabgacha tarbiya muassasalarida jonli so‘z» asari ning muallifi kim?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. Ye.I.Tixeyeva.
- C. O.I.Solovyev.
- D. A.N.Govzdev.

295.Bolalarning ilk yoshdan boshlab grammatik tuzilishni o‘zlashtirib olishlarining qonuniyatlarini ochib bergan pedagog oiim kim ?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. Ye.I.Tixeyeva.
- C. O.I.Solovyev.
- D. A.N.Govzdev.

296. «Nutqni muntazam o‘rgatish, nutq va tilni metodik rivoj- lantirish bolalar bog‘chasidagi butun tarbiya isblarining asosini tashkil qilmoq‘i lozim» - bu kimning pedagogik qarashi?

- A. Ye.A.Flerina.
- B. Ye.I.Tixeyeva.
- C. O.I.Solovyev.
- D. A.N.Govzdev.

297. O‘zbekiston Respubliikasida bolalar nutqoni rovojlantirish masalalarini tadqiqi qiliush qachondan boshkangan

- A.Otgan asrning 50-yuillarida
- B.O‘rta asrlarda
- C.Mustaqillik yillarida
- D. Otgan asrning oxirlarida

298.S.O.G‘ozieva tomonidan qaysi yosh guruhlarda o‘zbek xalq o‘g‘zaki ijodidan foydalanish asosidagi masalalar tadbiq qilingan

- A.Katta guruhlarda
- B.O‘rta guruhlarda
- C.Kichik guruhlarda
- D.Barcha guruhlarda

299. Bolalarni ona tilida o'qitish zarurligini kim asoslanadi

A.K.D. Ushinskiy

B. Ye.I.Tixeyeva.

C. O.I.Solovyev.

D. A.N.Govzdev.

300. S.O.G'ozieva xalq ertaklaridan foydalanish orqali qanday masalalarni tadbiq etgan

A. Atrofdagilarga adolatli munosabatda bo'lishni shakllantirish masalalari

B. Ona-Vatanga muhabbat masalalari

C. Tabiat atrofni asrab avaulash masalalari

D. Ota -ona munosabatlari

Тузувчи ўқитувчи

З.С.Тешабаева

Кафедра мудири

А.А.Абдуллаев